ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΜΑΣΤΟΥ»
Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΜΣ «ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΜΑΣΤΟΥ»

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ
2026 | 2027

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΜΑΣΤΟΥ»
Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Οδηγός Σπουδών
Ακαδημαϊκού Έτους 2026–2027

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Παθήσεις Μαστού»

Ιατρική Σχολή · Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Αθήνα, Οκτώβριος 2026

Περιεχόμενα

1. Χαιρετισμός Διευθυντή του Π.Μ.Σ. 4
2. Εισαγωγή 5
3. Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών 5
4. Η Ιατρική Σχολή 6
5. Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Παθήσεις Μαστού» 6
6. Σκοπός και προοπτικές του Προγράμματος 7
7. Μαθησιακά αποτελέσματα 8
8. Κατηγορίες υποψηφίων 10
9. Προκήρυξη – Επιλογή φοιτητών και απαιτούμενα δικαιολογητικά 11
9.1 Απαιτούμενα δικαιολογητικά 11
9.2 Διαδικασία και κριτήρια αξιολόγησης 11
9.3 Πίνακας επιτυχόντων και εγγραφή 12
10. Φοίτηση 12
10.1 Διάρκεια φοίτησης 12
10.2 Παράταση φοίτησης 12
10.3 Αναστολή φοίτησης 13
11. Πιστωτικές Μονάδες (ECTS) 13
12. Ροή σπουδών – Πρόγραμμα Σπουδών 14
12.1 Πρόγραμμα μαθημάτων 15
12.2 Περιεχόμενο και μαθησιακά αποτελέσματα των μαθημάτων 15
13. Μέθοδοι και οργάνωση διδασκαλίας 21
14. Χώροι διεξαγωγής και παρακολούθηση μαθημάτων 22
15. Αξιολόγηση και εξετάσεις μεταπτυχιακών φοιτητών 24
15.1 Εξεταστικές περίοδοι 24
15.2 Μέθοδοι αξιολόγησης και βαθμολόγηση 24
15.3 Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης 25
15.4 Αποτυχία σε μάθημα και διόρθωση βαθμού 26
16. Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας 26
17. Ανάθεση διδασκαλίας στο Π.Μ.Σ. 27
18. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών 28
18.1 Δικαιώματα και παροχές 28
18.2 Υποχρεώσεις 28
18.3 Διαγραφή 29
18.4 Ακαδημαϊκή δεοντολογία και λογοκλοπή 29
18.5 Ενστάσεις και παράπονα 29
19. Υποτροφίες 30
20. Τέλη φοίτησης και απαλλαγές 31
21. Απονομή τίτλου σπουδών – Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών 31
22. Δομή – Διάρθρωση του Π.Μ.Σ. 32

22.1 Όργανα διοίκησης 32
22.2 Διοικητική υποστήριξη 33
22.3 Οργανόγραμμα 33
23. Όργανα Διοίκησης και Διδάσκοντες 33
23.1 Διευθυντής και Συντονιστική Επιτροπή 34
23.2 Διδάσκοντες 34
24. Ακαδημαϊκός Σύμβουλος 34
25. Διασφάλιση Ποιότητας 35
26. Υπηρεσίες ΕΚΠΑ προς τους φοιτητές 35
26.1 Το Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου (ΚΛΕΙΔΙ) 36
26.2 Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη 36
26.3 Φοιτητικά Εστιατόρια 37
26.4 Μαθήματα Ξένων Γλωσσών 37
26.5 Μουσικό Τμήμα 37
26.6 Γυμναστική και Αθλήματα 37
26.7 Φοιτητική Στέγη 38
26.8 Γραφείο Διασύνδεσης και Επιχειρηματικότητας 38
26.9 Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών 38
26.10 Φοιτητικά Αναγνωστήρια 39
27. Πρόσβαση στους χώρους διεξαγωγής των μαθημάτων 39
27.1 Αμφιθέατρο Παθολογικής Ανατομικής 39
27.2 Π.Γ.Ν. «Αττικόν» – Γραμματεία Π.Μ.Σ. 39
28. Στοιχεία Επικοινωνίας 40
28.1 Γραμματεία Π.Μ.Σ. 41
28.2 Τεχνική υποστήριξη 41
28.3 Υποστήριξη διπλωματικών εργασιών 41
28.4 Ηλεκτρονική φόρμα επικοινωνίας 41
29. Χρήσιμοι σύνδεσμοι 41
30. Τελικές διατάξεις 42
Παράρτημα Α – Κατάλογος διδασκόντων ακαδημαϊκού έτους 2026–2027 43
Παράρτημα Β – Ωρολόγιο Πρόγραμμα Α΄ και Β΄ εξαμήνου 2026–2027 52

1. Χαιρετισμός Διευθυντή του Π.Μ.Σ.

Αγαπητές φοιτήτριες, αγαπητοί φοιτητές,

σας καλωσορίζω στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Παθήσεις Μαστού» της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το Πρόγραμμα υποδέχθηκε την πρώτη του σειρά το ακαδημαϊκό έτος 2022–2023 και φέτος μπαίνει στον πέμπτο χρόνο λειτουργίας του. Είναι το μοναδικό μεταπτυχιακό πρόγραμμα στον ελληνικό ακαδημαϊκό χώρο με αποκλειστικό αντικείμενο τις παθήσεις του μαστού.

Η φροντίδα μιας ασθενούς με πάθηση του μαστού δεν ανήκει σε μία μόνο ειδικότητα. Ο χειρουργός, ο ακτινολόγος, ο παθολογοανατόμος, ο ογκολόγος και ο ακτινοθεραπευτής βρίσκονται όλοι στην ίδια διαδρομή, και αυτή τη διαδρομή ακολουθεί και το Πρόγραμμα: από την πρόληψη και τη διάγνωση έως τη θεραπεία και την έρευνα. Η διδασκαλία στηρίζεται στις τρέχουσες εθνικές και διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες. Επιπλέον, από το πρώτο κιόλας εξάμηνο, η θεωρία συνδέεται στενά με την κλινική άσκηση σε εξειδικευμένες Μονάδες Μαστού.

Στόχος μας είναι να αποκτήσετε ολοκληρωμένη και εξειδικευμένη κατάρτιση στις παθήσεις του μαστού, η οποία θα σας στηρίξει στην κλινική πράξη αλλά και σε μια μελλοντική ακαδημαϊκή ή ερευνητική πορεία. Γι’ αυτόν τον λόγο, στο Πρόγραμμα διδάσκουν επιστήμονες με μακρά εμπειρία στο αντικείμενο, από όλες τις ειδικότητες που συμμετέχουν στη φροντίδα της ασθενούς. Από εσάς, αντίστοιχα, περιμένουμε ενεργό συμμετοχή, κριτική σκέψη και συνεργασία μεταξύ σας.

Τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής, ο Ακαδημαϊκός σας Σύμβουλος, οι διδάσκοντες και η Γραμματεία θα είναι δίπλα σας σε όλη τη διάρκεια των σπουδών σας. Συνεπώς, για οποιοδήποτε ζήτημα προκύψει, μη διστάσετε να απευθυνθείτε σε εμάς.

Καλή ακαδημαϊκή χρονιά και καλή επιτυχία!

Εκ μέρους της Συντονιστικής Επιτροπής

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.
Νικόλαος Αρκαδόπουλος

Καθηγητής Χειρουργικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

2. Εισαγωγή

Ο Οδηγός Σπουδών του Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» (MSc in Breast Diseases) για το ακαδημαϊκό έτος 2026–2027 απευθύνεται κυρίως στους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Προγράμματος, αλλά και σε όσους ενδιαφέρονται να υποβάλουν αίτηση. Συγκεντρώνει σε ένα κείμενο τις πληροφορίες που χρειάζεται να γνωρίζει κανείς για τις σπουδές, από την εισαγωγή στο Πρόγραμμα έως και την απονομή του Διπλώματος.

Οι πρώτες ενότητες παρουσιάζουν το Πανεπιστήμιο, την Ιατρική Σχολή και το ίδιο το Πρόγραμμα, εστιάζοντας στον σκοπό και τα μαθησιακά του αποτελέσματα. Στη συνέχεια, αναλύονται η διαδικασία επιλογής, οι κανόνες φοίτησης, το πρόγραμμα σπουδών μαζί με την πρακτική άσκηση, ο τρόπος διδασκαλίας και αξιολόγησης, καθώς και η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας. Επιπλέον, ο Οδηγός περιγράφει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των φοιτητών, τις υποτροφίες, τα τέλη φοίτησης, τα όργανα διοίκησης, το διδακτικό προσωπικό, αλλά και τις δυνατότητες κινητικότητας. Παρουσιάζει, τέλος, τις παρεχόμενες υπηρεσίες του ΕΚΠΑ που έχουν στη διάθεσή τους οι φοιτητές.

Οι ρυθμίσεις που περιγράφονται προέρχονται από τον Κανονισμό του Π.Μ.Σ. (ΦΕΚ 2448/Β’/24.04.2024), από τους ειδικότερους κανονισμούς του Προγράμματος και από τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων, αποδίδονται όμως σε απλή και κατανοητή γλώσσα. Ωστόσο, ο Οδηγός δεν αντικαθιστά τον Κανονισμό. Για ό,τι δεν καλύπτεται εδώ ή σε περίπτωση που προκύψει κάποια απόκλιση, ισχύουν ο Κανονισμός και οι αποφάσεις των οργάνων του Προγράμματος.

Ο Οδηγός αποστέλλεται στους νεοεισερχόμενους φοιτητές με την έναρξη των σπουδών και παραμένει αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Προγράμματος. Επομένως, καλό είναι να τον μελετήσετε προσεκτικά από την αρχή και να ανατρέχετε σε αυτόν σε κάθε στάδιο της φοίτησής σας.

3. Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) ιδρύθηκε το 1837 και αποτελεί το παλαιότερο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της χώρας. Από τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του, συνδέθηκε στενά με την ανάπτυξη της ανώτατης εκπαίδευσης και της επιστημονικής έρευνας στην Ελλάδα, ενώ έως και σήμερα συμβάλλει ουσιαστικά στην πνευματική, κοινωνική και πολιτισμική ζωή του τόπου.

Ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, λειτουργεί ως πλήρως αυτοδιοικούμενο ίδρυμα. Συγκροτείται από περισσότερα από 40 Τμήματα, τα οποία είναι οργανωμένα σε Σχολές που καλύπτουν σχεδόν όλα τα επιστημονικά πεδία. Παράλληλα, παρέχει σπουδές και απονέμει τίτλους και στους τρεις κύκλους της ανώτατης εκπαίδευσης —δηλαδή στον προπτυχιακό, στον μεταπτυχιακό και στον διδακτορικό— ενώ ειδικότερα στον μεταπτυχιακό κύκλο λειτουργούν περισσότερα από 200 Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο επιτελείται από τα μέλη του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) και υποστηρίζεται παράλληλα από το Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π.), το Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π.), το Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.), καθώς και το διοικητικό προσωπικό.

Ως φοιτητές του ΕΚΠΑ, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» έχουν πλήρη πρόσβαση στις υποδομές και στις κεντρικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου, οι οποίες παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα 26.

4. Η Ιατρική Σχολή

Η Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ λειτουργεί από την ίδρυση του Πανεπιστημίου, το 1837, και ανήκει στη Σχολή Επιστημών Υγείας. Διαχρονικός της στόχος είναι η ολοκληρωμένη επιστημονική κατάρτιση των ιατρών, παρέχοντας εκπαίδευση υψηλού επιπέδου τόσο στη θεωρία όσο και στην κλινική πράξη. Παράλληλα, προσφέρει προπτυχιακά προγράμματα σπουδών, ένα από τα οποία διδάσκεται στα αγγλικά, ενώ παράλληλα οργανώνει περισσότερα από 70 Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, στα οποία εκπαιδεύονται ιατροί και άλλοι επαγγελματίες υγείας.

Το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο της Σχολής κατανέμεται σε έξι Τομείς: τον Τομέα Βασικών Ιατρικών Επιστημών, τον Κλινικοεργαστηριακό Τομέα, τον Τομέα Παθολογίας, τον Τομέα Χειρουργικής, τον Τομέα Υγείας Μητέρας-Παιδιού, καθώς και τον Τομέα Κοινωνικής Ιατρικής - Ψυχιατρικής και Νευρολογίας.

Η διδασκαλία και η έρευνα στηρίζονται στις πανεπιστημιακές κλινικές και στα εργαστήρια της Σχολής, τα οποία λειτουργούν σε πανεπιστημιακούς χώρους και σε πολλά νοσοκομεία της Αθήνας. Όπου, μάλιστα, το απαιτεί η εκπαίδευση, το Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» αξιοποιεί και συνεργαζόμενες ιδιωτικές δομές υγείας.

Το Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» αποτελεί ένα από τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών της Σχολής. Αξιοποιεί το εύρος των ειδικοτήτων της, καθώς στη διδασκαλία του συμμετέχουν μέλη Δ.Ε.Π. από κλινικές και εργαστήρια διαφορετικών Τομέων, όπως της χειρουργικής, της ακτινολογίας, της παθολογικής ανατομικής, της ογκολογίας, της ακτινοθεραπείας και της ψυχιατρικής.

5. Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Παθήσεις Μαστού»

Το Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» (MSc in Breast Diseases) ιδρύθηκε το 2022 με απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (ΦΕΚ 4732/Β΄/08.09.2022), ύστερα από σχετική εισήγηση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής, και υποδέχθηκε την πρώτη σειρά φοιτητών το ακαδημαϊκό έτος 2022–2023. Ο Κανονισμός του εγκρίθηκε την ίδια χρονιά (ΦΕΚ 4786/Β΄/12.09.2022) και τροποποιήθηκε στη συνέχεια το 2024 (ΦΕΚ 2448/Β΄/24.04.2024). Ο ισχύων Κανονισμός είναι πλήρως σύμφωνος με τον ν. 4957/2022, καθώς και με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ. Το

Πρόγραμμα θα λειτουργεί έως και το ακαδημαϊκό έτος 2031–2032, εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και της εξωτερικής αξιολόγησης.

Γνωστικό αντικείμενο του Προγράμματος είναι η σύγχρονη προληπτική, διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση των καλοήθων και κακοήθων παθήσεων του μαστού, καθώς και η σύγχρονη έρευνα στο συγκεκριμένο πεδίο. Πρόκειται για παθήσεις ιδιαίτερα συχνές στις γυναίκες, καθώς περίπου μία στις πέντε θα εμφανίσει κάποια πάθηση του μαστού στη διάρκεια της ζωής της και μία στις οκτώ θα νοσήσει από καρκίνο του μαστού. Μάλιστα, στη χώρα μας διαγιγνώσκονται κάθε χρόνο περίπου 7.000 νέες περιπτώσεις καρκίνου του μαστού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι αποτελεί το μοναδικό μεταπτυχιακό πρόγραμμα στον ελληνικό ακαδημαϊκό χώρο με αποκλειστικό αντικείμενο τις παθήσεις του μαστού. Βασικό διακριτικό του γνώρισμα είναι η διεπιστημονική προσέγγιση, καθώς διδάσκουν σε αυτό επιστήμονες από όλες τις ειδικότητες που συμμετέχουν στη φροντίδα της ασθενούς, τόσο από την Ελλάδα όσο και από το εξωτερικό. Η διδασκαλία στηρίζεται στις τρέχουσες εθνικές και διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες, ενώ παράλληλα, στα δύο πρώτα εξάμηνα, οι φοιτητές πραγματοποιούν υποχρεωτική πρακτική άσκηση σε πανεπιστημιακές κλινικές και Μονάδες Μαστού, καθώς και σε συνεργαζόμενα ακτινοδιαγνωστικά, ακτινοθεραπευτικά και παθολογοανατομικά τμήματα.

Στη φροντίδα των ασθενών αυτών δεν συμμετέχουν μόνο ιατροί, αλλά επίσης νοσηλευτές, τεχνολόγοι ακτινολόγοι, βιολόγοι και ψυχολόγοι. Γι’ αυτόν τον λόγο, το Π.Μ.Σ. απευθύνεται σε πτυχιούχους Ιατρικών Σχολών, καθώς και σε αποφοίτους σχολών συναφών επαγγελμάτων υγείας και βιολογικών επιστημών. Οι περισσότεροι φοιτητές είναι ιατροί, ενώ σε αρκετές σειρές έχουν συμμετάσχει επιπλέον απόφοιτοι Νοσηλευτικής και Μαιευτικής.

Η οργάνωση των σπουδών ακολουθεί τη διαδρομή της ασθενούς, η οποία βρίσκεται πάντα στο επίκεντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Το Α΄ εξάμηνο είναι αφιερωμένο στην πρόληψη και στη διάγνωση, καλύπτοντας τις βασικές γνώσεις για τις καλοήθεις και κακοήθεις παθήσεις του μαστού, την απεικόνιση, καθώς και τις διαδερμικές βιοψίες με την ιστολογική διάγνωση. Στη συνέχεια, το Β΄ εξάμηνο επικεντρώνεται στη θεραπεία, τόσο τη χειρουργική όσο και την επικουρική. Τέλος, το Γ΄ εξάμηνο είναι αφιερωμένο στην έρευνα, μέσα από την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

6. Σκοπός και προοπτικές του Προγράμματος

Σκοπός του Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» είναι η παροχή οργανωμένης μεταπτυχιακής εκπαίδευσης υψηλού επιπέδου σε ιατρούς και σε άλλους επαγγελματίες υγείας, ώστε να αποκτήσουν ολοκληρωμένη και εξειδικευμένη κατάρτιση στις παθήσεις του μαστού. Η εκπαίδευση καλύπτει το σύνολο του γνωστικού πεδίου: από την επιδημιολογία, την παθογένεια και την κλινική εικόνα έως τη διαγνωστική προσέγγιση, τη συμβατική και τη στοχευμένη θεραπεία, μαζί με τις υποστηρικτικές παρεμβάσεις για την ασθενή. Παράλληλα, το Πρόγραμμα αναπτύσσει συστηματικά τις ερευνητικές δεξιότητες των φοιτητών. Ο χαρακτήρας του Προγράμματος είναι ταυτόχρονα εκπαιδευτικός, επιστημονικός και επαγγελματικός.

Οι απόφοιτοι αποκτούν ευρεία και συνεκτική εικόνα της διαχείρισης των παθήσεων του μαστού, η οποία υπερβαίνει τα όρια της δικής τους ειδικότητας. Κατανοούν πώς προσεγγίζει την ασθενή κάθε εμπλεκόμενη ειδικότητα και αποκτούν τη δυνατότητα να συμμετέχουν ενεργά και τεκμηριωμένα στη λήψη αποφάσεων εντός της διεπιστημονικής ομάδας. Η κατάρτιση αυτή ενισχύει την επαγγελματική και επιστημονική τους ανέλιξη και μπορεί να αξιοποιηθεί τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα υγείας, στην άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος, καθώς και σε θέσεις εργασίας στο εξωτερικό.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην έρευνα και στην ακαδημαϊκή γραφή. Για τον σκοπό αυτό, οι φοιτητές παρακολουθούν ειδικές διαλέξεις για την επιστημονική έρευνα και τη συγγραφή, καθώς και σχετικό σεμινάριο του ΕΚΠΑ. Επιπλέον, έχουν στη διάθεσή τους εγχειρίδια, έντυπα και χρονοδιαγράμματα για τη δομή της εργασίας, τη βιβλιογραφία και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων. Κατά την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας, πέρα από την καθοδήγηση του επιβλέποντος, διαθέτουν επίσης την υποστήριξη της επιστημονικής συνεργάτιδας του Προγράμματος, ενώ έμφαση δίνεται στην ακαδημαϊκή δεοντολογία και στην ορθή χρήση των πηγών. Όπου είναι εφικτό, επιδιώκεται η αξιοποίηση πρωτογενών κλινικών δεδομένων, ενώ το Πρόγραμμα ενθαρρύνει την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων σε επιστημονικά συνέδρια και τη δημοσίευσή τους σε περιοδικά με κριτές. Με τον τρόπο αυτό, το Πρόγραμμα δημιουργεί για τους φοιτητές του και ακαδημαϊκές προοπτικές.

Η σύνδεση με το Πρόγραμμα διατηρείται και μετά την ολοκλήρωση των σπουδών. Ειδικότερα, μέσω του δικτύου αποφοίτων (Alumni), οι απόφοιτοι ενημερώνονται συστηματικά για συνέδρια, σεμινάρια, ερευνητικές συνεργασίες και επαγγελματικές ευκαιρίες.

Σε ευρύτερο ορίζοντα, το Π.Μ.Σ. φιλοδοξεί να αποτελέσει σημείο αναφοράς για τη μεταπτυχιακή εκπαίδευση στις παθήσεις του μαστού στην Ελλάδα. Προς αυτή την κατεύθυνση, προσφέρει εκπαίδευση και εμπειρία συγκρίσιμες με εκείνες που θα αναζητούσε κανείς σε κέντρα του εξωτερικού, συμβάλλοντας στη διατήρηση του εξειδικευμένου επιστημονικού δυναμικού στη χώρα, προς όφελος των ασθενών και του κοινωνικού συνόλου.

7. Μαθησιακά αποτελέσματα

Τα μαθησιακά αποτελέσματα του Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» αντιστοιχούν στο επίπεδο 7 του Εθνικού και του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων και περιγράφουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που αποκτά ο απόφοιτος με την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών του. Η επίτευξή τους συνδέεται άμεσα με τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Προγράμματος και με τον τρόπο αξιολόγησής τους:

- Οι γνώσεις αναπτύσσονται κυρίως μέσω των διαλέξεων και ελέγχονται στις εξετάσεις του Α΄ και του Β΄ εξαμήνου.
- Οι δεξιότητες και οι ικανότητες καλλιεργούνται κατά την πρακτική άσκηση, στα εξωτερικά ιατρεία, στα χειρουργεία και στα ογκολογικά συμβούλια, όπου η δραστηριότητα κάθε φοιτητή καταγράφεται στο Βιβλιάριο Πρακτικής Άσκησης (Logbook).

- Επιπλέον, οι φοιτητές συμμετέχουν σε ημερίδες, συνέδρια και μετεκπαιδευτικά μαθήματα, που εντάσσονται στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα.
- Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας και η υποστήριξή της ενώπιον τριμελούς εξεταστικής επιτροπής ολοκληρώνουν τη διαδικασία, καθώς επιτρέπουν στον φοιτητή να αποδείξει ότι μπορεί να σχεδιάσει, να εκπονήσει και να παρουσιάσει μια επιστημονική εργασία.

Με την ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ., ο απόφοιτος θα μπορεί να:

Γνώσεις

- **ΜΑ1.** εξηγεί την ανατομία, τη φυσιολογία και τη βιολογία του μαστού, τη γενετική του καρκίνου του μαστού και τα οικογενή σύνδρομα, τους μηχανισμούς της καρκινογένεσης, καθώς και την επιδημιολογία και τους παράγοντες κινδύνου των καλοήθων και κακοήθων παθήσεων·
- **ΜΑ2.** περιγράφει τις σύγχρονες μεθόδους προσυμπτωματικού ελέγχου, απεικόνισης, συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών της τεχνητής νοημοσύνης, και κυτταρολογικής/ιστολογικής διάγνωσης και τα κριτήρια επιλογής τους, καθώς και τη σταδιοποίηση, τους προγνωστικούς δείκτες και τους μοριακούς υποτύπους του καρκίνου του μαστού·
- **ΜΑ3.** γνωρίζει τη διαχείριση των καλοήθων και προκαρκινικών αλλοιώσεων και γνωρίζει σε βάθος τη χειρουργική θεραπεία του καρκίνου του μαστού και της μασχάλης, την ογκοπλαστική χειρουργική και την αποκατάσταση του μαστού, καθώς και τις επικουρικές θεραπείες (ακτινοθεραπεία, χημειοθεραπεία, ορμονοθεραπεία, στοχευμένες θεραπείες και ανοσοθεραπεία) και τη διαχείριση των επιπλοκών τους, σύμφωνα με τις τρέχουσες εθνικές και διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες·

Δεξιότητες

- **ΜΑ4.** συνθέτει δεδομένα ιστορικού, κλινικής εξέτασης, απεικόνισης και ιστολογίας σε πραγματικά περιστατικά και συμμετέχει τεκμηριωμένα, εντός των ορίων της επαγγελματικής του ιδιότητας, στη διαμόρφωση του διαγνωστικού και θεραπευτικού σχεδίου·
- **ΜΑ5.** αναγνωρίζει τις ιδιαίτερες ανάγκες των ειδικών ομάδων ασθενών (άτομα υψηλού κινδύνου, νέες γυναίκες και γονιμότητα, κύηση, ηλικιωμένες ασθενείς, άνδρες) και προσαρμόζει ανάλογα την προσέγγισή του·
- **ΜΑ6.** αναζητά και αξιολογεί κριτικά την επιστημονική βιβλιογραφία, σχεδιάζει και εκπονεί επιστημονική μελέτη ή ανασκόπηση εφαρμόζοντας τις βασικές αρχές της βιοστατιστικής, και συγγράφει και παρουσιάζει τα αποτελέσματά της, τηρώντας τους κανόνες δεοντολογίας της έρευνας και προστασίας των προσωπικών δεδομένων·

Ικανότητες

- **ΜΑ7.** εργάζεται ως μέλος διεπιστημονικής ομάδας, παρουσιάζει περιστατικά και επικοινωνεί τεκμηριωμένα με συναδέλφους άλλων ειδικοτήτων στο ογκολογικό συμβούλιο·
- **ΜΑ8.** ενσωματώνει στη φροντίδα της ασθενούς την ψυχολογική υποστήριξη, τη διαχείριση του πόνου, την ποιότητα ζωής και τη μακροχρόνια παρακολούθηση, με επαγγελματική και ηθική υπευθυνότητα·
- **ΜΑ9.** εργάζεται αυτόνομα, ασκεί κριτική και αυτοκριτική και επικαιροποιεί συνεχώς τις γνώσεις του με βάση τις εξελίξεις του πεδίου.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα κάθε μαθήματος παρουσιάζονται στην ενότητα 12, μαζί με την περιγραφή του.

8. Κατηγορίες υποψηφίων

Στο Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» γίνονται δεκτοί κατά κύριο λόγο πτυχιούχοι Ιατρικών Σχολών της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Παράλληλα, γίνονται δεκτοί και απόφοιτοι σχολών συναφών επαγγελμάτων υγείας, καθώς και βιολογικών επιστημών, οι οποίοι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, μπορούν να συμμετέχουν σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Οι υποψήφιοι με τίτλο σπουδών από ίδρυμα της αλλοδαπής καταθέτουν την αναγνώριση του τίτλου τους από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.). Για όσους δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης, η Συνέλευση ορίζει ειδική επιτροπή, η οποία ελέγχει αν το ίδρυμα ή ο τύπος του τίτλου περιλαμβάνεται στο Μητρώο Αλλοδαπών Ιδρυμάτων που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. Αν το ίδρυμα ανήκει στον σχετικό κατάλογο που ορίζει ο νόμος, ο υποψήφιος προσκομίζει επιπλέον βεβαίωση τόπου σπουδών, την οποία εκδίδει και αποστέλλει απευθείας το ίδρυμα της αλλοδαπής. Αν, ωστόσο, ως τόπος σπουδών —ή μέρους αυτών— βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος των σπουδών που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα έγινε σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων ορίζεται σε τριάντα (30) φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος. Ο αριθμός αυτός προσδιορίζεται με βάση τον αριθμό των διδασκόντων, την αναλογία φοιτητών–διδασκόντων, τη διαθέσιμη υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, καθώς και τις δυνατότητες απορρόφησης των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας.

Επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνεται δεκτό κατ’ έτος ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) ή Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.), εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. Παράλληλα, οι υπότροφοι του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) και οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, με αντικείμενο ίδιο ή συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., εισάγονται χωρίς εξετάσεις.

Τέλος, η αναλυτική διαδικασία επιλογής, τα κριτήρια αξιολόγησης και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά παρουσιάζονται στην ενότητα 9.

9. Προκήρυξη – Επιλογή φοιτητών και απαιτούμενα δικαιολογητικά

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ και τον Κανονισμό του Π.Μ.Σ. Κάθε Μάιο, με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής, δημοσιεύεται προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής και του Ιδρύματος, καθώς και στην ιστοσελίδα του Προγράμματος. Οι αιτήσεις, μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός της προθεσμίας που ορίζει η προκήρυξη, η οποία μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης.

9.1 Απαιτούμενα δικαιολογητικά

Οι υποψήφιοι υποβάλλουν υποχρεωτικά:

- αίτηση συμμετοχής,
- βιογραφικό σημείωμα,
- αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών,
- φωτοτυπία και των δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας,
- πιστοποιητικό γλωσσομάθειας της αγγλικής γλώσσας, επιπέδου Proficiency,
- δύο συστατικές επιστολές,
- για τους κατόχους τίτλου της αλλοδαπής, την αναγνώριση του τίτλου σπουδών τους, όπως περιγράφεται στην ενότητα 8.

Εφόσον υπάρχουν, υποβάλλονται επίσης δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, καθώς και αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας.

9.2 Διαδικασία και κριτήρια αξιολόγησης

Τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής την αναθέτει στη Συντονιστική Επιτροπή. Η αξιολόγηση των υποψηφίων γίνεται με βάση συγκεκριμένα κριτήρια, καθένα με προκαθορισμένη βαρύτητα, και η συνολική βαθμολογία υπολογίζεται σε κλίμακα 100:

Κριτήριο	Βαρύτητα
Βαθμός πτυχίου	20%
Μέσος όρος βαθμολογίας σε τρία προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.	10%
Πιστοποιημένη γνώση αγγλικής γλώσσας	5%
Κατοχή δεύτερου πτυχίου πρώτου ή δεύτερου κύκλου σπουδών	5%
Ερευνητική δραστηριότητα	10%
Δημοσιεύσεις	20%
Συστατικές επιστολές	10%
Προφορική συνέντευξη	20%

Σύνολο	**100%**

Η προφορική συνέντευξη διεξάγεται ενώπιον τριμελούς επιτροπής, την οποία ορίζει η Συντονιστική Επιτροπή. Η οικονομική κατάσταση του υποψηφίου σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής.

9.3 Πίνακας επιτυχόντων και εγγραφή

Με βάση τη συνολική βαθμολογία, η Συντονιστική Επιτροπή καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των υποψηφίων. Κατά την ανάρτηση του πίνακα με τα προσωρινά αποτελέσματα, η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. ενημερώνει τους υποψηφίους για τη δυνατότητα υποβολής ένστασης ως προς τη σειρά κατάταξης. Ο πίνακας αξιολόγησης κατατίθεται στη συνέχεια προς έγκριση στη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής.

Η συνολική βαθμολογία στρογγυλοποιείται στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100. Σε περίπτωση ισοβαθμίας εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Οι επιτυχόντες εγγράφονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης. Αν ένας ή περισσότεροι επιτυχόντες δεν εγγραφούν, καλούνται να εγγραφούν οι επιλαχόντες, εφόσον υπάρχουν, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο πίνακα. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής, οι εισακτέοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης, όπως περιγράφεται στην ενότητα 20.

10. Φοίτηση

10.1 Διάρκεια φοίτησης

Το Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» είναι πρόγραμμα πλήρους φοίτησης. Η χρονική διάρκεια φοίτησης για τη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Οι σπουδές ξεκινούν το χειμερινό εξάμηνο και αντιστοιχούν συνολικά σε ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS), όπως περιγράφεται στην ενότητα 11.

10.2 Παράταση φοίτησης

Ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής, παρέχεται η δυνατότητα παράτασης της διάρκειας των σπουδών. Η παράταση χορηγείται για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους, μόνο μία φορά, και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Έτσι, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται σε πέντε (5) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

10.3 Αναστολή φοίτησης

Οι φοιτητές που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης μπορούν να διακόψουν τις σπουδές τους για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα, υποβάλλοντας αιτιολογημένη αίτηση προς τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής. Η αναστολή αυτή χορηγείται για σοβαρούς λόγους, όπως η εκπλήρωση της στρατιωτικής θητείας, η ασθένεια, η λοχεία ή η απουσία στο εξωτερικό. Για τον σκοπό αυτό, η αίτηση οφείλει να συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών που αποδεικνύουν τους εν λόγω λόγους.

Κατά τη διάρκεια της αναστολής, η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται πλήρως και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία απολύτως εκπαιδευτική διαδικασία. Παράλληλα, τα εξάμηνα αυτά δεν προσμετρώνται στην ανώτατη διάρκεια φοίτησης. Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από τη λήξη της περιόδου αναστολής, ο φοιτητής υποχρεούται να επανεγγραφεί στο Πρόγραμμα, προκειμένου να συνεχίσει τις σπουδές του διατηρώντας όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ενεργού φοιτητή.

Όσοι φοιτητές έχουν λάβει αναστολή για δύο συνεχόμενα εξάμηνα διατηρούν τη δυνατότητα να τη διακόψουν και να επιστρέψουν νωρίτερα στο Πρόγραμμα. Σε αυτή την περίπτωση, η σχετική αίτηση υποβάλλεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τη διάρκεια τόσο της παράτασης όσο και της αναστολής εξετάζει κατά περίπτωση η Συντονιστική Επιτροπή, η οποία στη συνέχεια εισηγείται σχετικά προς τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής.

Όσον αφορά την παράλληλη φοίτηση, επιτρέπεται η ταυτόχρονη παρακολούθηση σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, του ίδιου ή διαφορετικού Τμήματος και του ίδιου ή διαφορετικού Α.Ε.Ι. Επιπλέον, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΕΚΠΑ μπορούν να εγγραφούν σε Π.Μ.Σ. του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Τέλος, τα ζητήματα που αφορούν την υποχρεωτική παρακολούθηση των μαθημάτων παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα 14, ενώ οι συνολικές υποχρεώσεις των φοιτητών και οι λόγοι διαγραφής αναλύονται στην ενότητα 18.

11. Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)

Το Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» εφαρμόζει το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System – ECTS). Οι πιστωτικές μονάδες εκφράζουν τον συνολικό φόρτο εργασίας κάθε εκπαιδευτικής δραστηριότητας. Κάθε πιστωτική μονάδα αντιστοιχεί σε 25–30 ώρες εργασίας του φοιτητή, οι οποίες περιλαμβάνουν τη διδασκαλία, την πρακτική άσκηση, την προσωπική μελέτη και την αξιολόγηση. Οι πιστωτικές μονάδες αποδίδονται μετά την

επιτυχή παρακολούθηση και αξιολόγηση των μαθημάτων, της πρακτικής άσκησης, καθώς και της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες, οι οποίες κατανέμονται ισόποσα στα τρία εξάμηνα, δηλαδή τριάντα (30) ECTS σε καθένα από αυτά:

- Α΄ εξάμηνο: Καθένα από τα τρία θεωρητικά μαθήματα αντιστοιχεί σε οκτώ (8) ECTS, ενώ η Πρακτική Άσκηση Ι αντιστοιχεί σε έξι (6) ECTS.
- Β΄ εξάμηνο: Τα δύο θεωρητικά μαθήματα αντιστοιχούν σε οκτώ (8) ECTS το καθένα. Η Πρακτική Άσκηση ΙΙ πιστώνεται με δεκατέσσερις (14) ECTS, αποτελώντας τη δραστηριότητα με τη μεγαλύτερη βαρύτητα στο εξάμηνο.
- Γ΄ εξάμηνο: Είναι εξ ολοκλήρου αφιερωμένο στην εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, η οποία πιστώνεται με τριάντα (30) ECTS.

Στον φόρτο εργασίας των θεωρητικών μαθημάτων περιλαμβάνονται, πέρα από τις διαλέξεις, οι ημερίδες, τα συνέδρια, τα μετεκπαιδευτικά μαθήματα, καθώς και τα σεμινάρια επιστημονικής συγγραφής και έρευνας που εντάσσονται στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

Παράλληλα, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων κάθε μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητάς του στον υπολογισμό του βαθμού του Διπλώματος, όπως περιγράφεται στην ενότητα 15. Τέλος, η αναλυτική κατανομή των μαθημάτων ανά εξάμηνο, με τις ώρες διδασκαλίας και τις πιστωτικές μονάδες καθενός, παρουσιάζεται στην ενότητα 12.

12. Ροή σπουδών – Πρόγραμμα Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» οργανώνεται σε τρία ακαδημαϊκά εξάμηνα και ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους. Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται:

- να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς στα μεταπτυχιακά μαθήματα,
- να παρακολουθήσουν σεμινάρια με αξιολόγηση της εμπέδωσης των γνώσεων,
- να ολοκληρώσουν την πρακτική εκπαίδευση σε εξωτερικά ιατρεία και σε θεραπευτικές μονάδες συναφείς με το αντικείμενο του Προγράμματος,
- να εκπονήσουν μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία.

Η γλώσσα διδασκαλίας είναι η ελληνική. Εξαίρεση αποτελούν οι διαλέξεις των ξένων ομιλητών, οι οποίες πραγματοποιούνται στην αγγλική. Η διπλωματική εργασία μπορεί να συγγραφεί στην ελληνική ή στην αγγλική γλώσσα.

Τα θεωρητικά μαθήματα διεξάγονται κατά κανόνα το Σάββατο, σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα (βλ. Παράρτημα Β), και οργανώνονται σε διαδοχικές θεματικές ενότητες. Κάθε μάθημα έχει Υπεύθυνο Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής και Υπεύθυνο Διδάσκοντα, ο οποίος συντονίζει τις θεματικές του ενότητες. Η σειρά των μαθημάτων ακολουθεί τη διαδρομή της ασθενούς. Το Α΄ εξάμηνο αφορά τις βασικές γνώσεις, την πρόληψη και τη

διάγνωση και το Β΄ εξάμηνο τη θεραπεία, ενώ το Γ΄ εξάμηνο είναι αφιερωμένο στη διπλωματική εργασία. Στα θεωρητικά μαθήματα εντάσσονται, πέρα από τις διαλέξεις, οι ημερίδες, τα συνέδρια, τα μετεκπαιδευτικά μαθήματα και τα σεμινάρια επιστημονικής συγγραφής και έρευνας.

12.1 Πρόγραμμα μαθημάτων

Α΄ Εξάμηνο – Υποχρεωτικά μαθήματα	Διδ. ώρες/εβδ.	ECTS
Εισαγωγή στις Καλοήθεις και Κακοήθεις Παθήσεις του Μαστού	4	8
Απεικόνιση στην Ογκολογία του Καρκίνου του Μαστού	4	8
Διαδερμικές Βιοψίες – Ιστολογία Αλλοιώσεων του Μαστού	4	8
Πρακτική Άσκηση Ι	3	6
Σύνολο	**15**	**30**

Β΄ Εξάμηνο – Υποχρεωτικά μαθήματα	Διδ. ώρες/εβδ.	ECTS
Χειρουργική Θεραπεία του Καρκίνου του Μαστού	4	8
Επικουρικές Θεραπείες στην Αντιμετώπιση του Καρκίνου του Μαστού	4	8
Πρακτική Άσκηση ΙΙ	7	14
Σύνολο	**15**	**30**

Γ΄ Εξάμηνο	ECTS
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	30
Γενικό σύνολο	**90**

12.2 Περιεχόμενο και μαθησιακά αποτελέσματα των μαθημάτων

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μάθημα 1ο: «Εισαγωγή στις Καλοήθεις και Κακοήθεις Παθήσεις του Μαστού» (8 ECTS) Υπεύθυνο Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής: Νικόλαος Αρκαδόπουλος

Θεματικές ενότητες:

1. **Βασικές γνώσεις – Κληρονομικότητα – Έρευνα:** Ανατομία και φυσιολογία του μαστού – Καρκινογένεση, βιολογικοί μηχανισμοί, διήθηση και μετάσταση – Εργαστηριακή γενετική – Βασικές γνώσεις στην κλινική έρευνα στην ογκολογία του μαστού – Συγγραφή ερευνητικής-διπλωματικής εργασίας.
2. **Επιδημιολογία – Πρόληψη – Κλινική εξέταση:** Επιδημιολογικά δεδομένα του καρκίνου του μαστού και πρωτογενής πρόληψη – Δευτερογενής πρόληψη και προσυμπτωματικός έλεγχος του γενικού πληθυσμού και των ομάδων αυξημένου

κινδύνου – Κληρονομικότητα του καρκίνου του μαστού – Λήψη ιστορικού, παράγοντες κινδύνου και κλινική εξέταση – Αρχές βιοστατιστικής στην ιατρική έρευνα.

3. **Καλοήθεις παθήσεις του μαστού:** Συγγενείς ανωμαλίες και διαταραχές ανάπτυξης – Φλεγμονώδεις παθήσεις – Καλοήθεις αλλοιώσεις και νεοπλάσματα – Διάγνωση και διαχείριση προκαρκινικών αλλοιώσεων – Κλινικά σενάρια αντιμετώπισης καλοήθων παθήσεων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα μπορεί να:

Γνώσεις

- εξηγεί την ανατομία, τη φυσιολογία και τη βιολογία του μαστού, τη γενετική του καρκίνου του μαστού και τα οικογενή σύνδρομα, τους μηχανισμούς της καρκινογένεσης, καθώς και την επιδημιολογία και τους παράγοντες κινδύνου των καλοήθων και κακοήθων παθήσεων (ΜΑ1)·
- περιγράφει τις σύγχρονες μεθόδους προσυμπτωματικού ελέγχου και τα κριτήρια επιλογής τους (ΜΑ2)·
- γνωρίζει τη διαχείριση των καλοήθων και προκαρκινικών αλλοιώσεων (ΜΑ3)·

Δεξιότητες

- συνθέτει δεδομένα ιστορικού και κλινικής εξέτασης σε κλινικά σενάρια και συμμετέχει τεκμηριωμένα, εντός των ορίων της επαγγελματικής του ιδιότητας, στη διαμόρφωση του διαγνωστικού σχεδίου (ΜΑ4)·
- αναγνωρίζει τις ιδιαίτερες ανάγκες των ατόμων υψηλού κινδύνου και προσαρμόζει ανάλογα την προσέγγισή του (ΜΑ5)·
- αναζητά και αξιολογεί κριτικά την επιστημονική βιβλιογραφία, εφαρμόζοντας τις βασικές αρχές της κλινικής έρευνας και της βιοστατιστικής (ΜΑ6)·

Ικανότητες

- εργάζεται αυτόνομα, ασκεί κριτική και αυτοκριτική και επικαιροποιεί συνεχώς τις γνώσεις του με βάση τις εξελίξεις του πεδίου (ΜΑ9).

Μάθημα 2ο: «Απεικόνιση στην Ογκολογία του Καρκίνου του Μαστού» (8 ECTS)
Υπεύθυνο Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής: Γεώργιος Ζωγράφος

Θεματικές ενότητες:

1. **Μαστογραφία:** Βασικές αρχές, τεχνική και ειδικές μαστογραφικές λήψεις – Ψηφιακή μαστογραφία και ψηφιακή τομοσύνθεση – Τεχνητή νοημοσύνη στην απεικόνιση του μαστού – Κλινικά παραδείγματα μαστογραφικά ορατών αλλοιώσεων.
2. **Υπερηχοτομογραφία:** Βασικές αρχές και υπερηχογραφικά ευρήματα – Ελαστογραφία, νεότερες τεχνικές υπερήχων, υπερηχογράφημα με σκιαγραφικό, 3D και ABUS – Κλινικά παραδείγματα υπερηχογραφικά ορατών αλλοιώσεων – Περιεγχειρητική χρήση των υπερήχων από τον χειρουργό.

3. **Μαγνητική τομογραφία – Συμπληρωματικές απεικονιστικές μέθοδοι:** Μαγνητική τομογραφία στη διάγνωση των παθήσεων του μαστού – Σπινθηρογράφημα – PET-CT – Κλινικά σενάρια απεικονιστικής διερεύνησης.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα μπορεί να:

Γνώσεις

- περιγράφει τις σύγχρονες μεθόδους απεικόνισης, συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών της τεχνητής νοημοσύνης, και τα κριτήρια επιλογής τους (ΜΑ2)·

Δεξιότητες

- συνθέτει δεδομένα απεικόνισης σε κλινικά σενάρια και συμμετέχει τεκμηριωμένα, εντός των ορίων της επαγγελματικής του ιδιότητας, στη διαμόρφωση του διαγνωστικού σχεδίου (ΜΑ4)·

Ικανότητες

- εργάζεται αυτόνομα, ασκεί κριτική και αυτοκριτική και επικαιροποιεί συνεχώς τις γνώσεις του με βάση τις εξελίξεις του πεδίου (ΜΑ9).

Μάθημα 3ο: «Διαδερμικές Βιοψίες – Ιστολογία Αλλοιώσεων του Μαστού» (8 ECTS)
Υπεύθυνο Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής: Κωνσταντίνος Δημητρακάκης

Θεματικές ενότητες:

1. **Διαδερμικές βιοψίες:** Βιοψία με λεπτή βελόνη (FNA), κυτταρολογική εκκρίματος θηλής και εντυπώματα – Βιοψία με κόπτουσα βελόνη (core biopsy) – Στερεοτακτική βιοψία – Εντοπισμός και σήμανση μαστογραφικών και υπερηχογραφικών αλλοιώσεων – Σήμανση και βιοψία υπό MRI.
2. **Ιστολογία αλλοιώσεων του μαστού:** Προγνωστικοί δείκτες και μοριακοί υπότυποι του καρκίνου του μαστού – Προκαρκινικές βλάβες και in situ πορογενής καρκίνος (DCIS) – Ιστολογικά χαρακτηριστικά και σταδιοποίηση του διηθητικού καρκίνου – Χειρισμός χειρουργικών παρασκευασμάτων μαστού και μασχάλης.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα μπορεί να:

Γνώσεις

- περιγράφει τις σύγχρονες μεθόδους κυτταρολογικής/ιστολογικής διάγνωσης και τα κριτήρια επιλογής τους, καθώς και τη σταδιοποίηση, τους προγνωστικούς δείκτες και τους μοριακούς υποτύπους του καρκίνου του μαστού (ΜΑ2)·

Δεξιότητες

- συνθέτει δεδομένα απεικόνισης και ιστολογίας και συμμετέχει τεκμηριωμένα, εντός των ορίων της επαγγελματικής του ιδιότητας, στη διαμόρφωση του διαγνωστικού σχεδίου (ΜΑ4)·

Ικανότητες

- εργάζεται αυτόνομα, ασκεί κριτική και αυτοκριτική και επικαιροποιεί συνεχώς τις γνώσεις του με βάση τις εξελίξεις του πεδίου (ΜΑ9).

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μάθημα 1ο: «Χειρουργική Θεραπεία του Καρκίνου του Μαστού» (8 ECTS) Υπεύθυνο Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής: Νικόλαος Μιχαλόπουλος

Θεματικές ενότητες:

1. **Χειρουργική του μαστού:** Επεμβάσεις διατήρησης του μαστού (ογκεκτομή, τεταρτεκτομή) – Είδη μαστεκτομών (απλή, με διατήρηση δέρματος, με διατήρηση θηλής, προφυλακτική) – Νεότερες τεχνικές ελάχιστα επεμβατικής μαστεκτομής (ενδοσκοπική, ρομποτική) – Χειρουργική αντιμετώπιση του DCIS – Μεσεγχυματικοί όγκοι και νόσος Paget της θηλής – Κλινικά σενάρια.
2. **Χειρουργική της μασχαλιαίας κοιλότητας:** Λεμφαδενικός καθαρισμός – Βιοψία λεμφαδένα φρουρού – Χειρουργική μαστού και μασχάλης μετά από προεγχειρητική χημειοθεραπεία – Λεμφοίδημα: αίτια και αντιμετώπιση – Μικροαγγειακές επιλογές για την αντιμετώπιση του λεμφοιδήματος – Κλινικά σενάρια.
3. **Ογκοπλαστική χειρουργική – Αποκατάσταση του μαστού μετά από μαστεκτομή:** Ογκοπλαστικές τεχνικές – Τοπικοί κρημνοί μετά από ογκεκτομή – Αποκατάσταση με ενθέματα και πλέγματα – Αποκατάσταση με κρημνούς – Μεταφορά λίπους – Επιπλοκές της αποκατάστασης και αντιμετώπισή τους.
4. **Ειδικές ομάδες ασθενών:** Παθήσεις του μαστού σε νέες γυναίκες και διατήρηση της γονιμότητας – Καρκίνος του μαστού στην κύηση – Καρκίνος του μαστού σε ηλικιωμένες ασθενείς – Παθήσεις του μαστού στον άνδρα – Κλινικά περιστατικά.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα μπορεί να:

Γνώσεις

- γνωρίζει σε βάθος τη χειρουργική θεραπεία του καρκίνου του μαστού και της μασχάλης, την ογκοπλαστική χειρουργική και την αποκατάσταση του μαστού και τη διαχείριση των επιπλοκών τους (ΜΑ3)·

Δεξιότητες

- συνθέτει δεδομένα ιστορικού, κλινικής εξέτασης, απεικόνισης και ιστολογίας σε κλινικά σενάρια και συμμετέχει τεκμηριωμένα, εντός των ορίων της επαγγελματικής του ιδιότητας, στη διαμόρφωση του θεραπευτικού σχεδίου (ΜΑ4)·
- αναγνωρίζει τις ιδιαίτερες ανάγκες των ειδικών ομάδων ασθενών (νέες γυναίκες και γονιμότητα, κύηση, ηλικιωμένες ασθενείς, άνδρες) και προσαρμόζει ανάλογα την προσέγγισή του (ΜΑ5)·

Ικανότητες

- εργάζεται αυτόνομα, ασκεί κριτική και αυτοκριτική και επικαιροποιεί συνεχώς τις γνώσεις του με βάση τις εξελίξεις του πεδίου (ΜΑ9).

Μάθημα 2ο: «Επικουρικές Θεραπείες στην Αντιμετώπιση του Καρκίνου του Μαστού» (8 ECTS) Υπεύθυνο Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής: Φλώρα Ζαγουρή

Θεματικές ενότητες:

1. **Αρχές ακτινοθεραπείας:** Βασικές αρχές και μηχανισμός δράσης – Εξωτερική ακτινοθεραπεία, σύγχρονες τεχνικές και ενδοκοιλοτική ακτινοθεραπεία – Διεγχειρητική ακτινοθεραπεία – Επιπλοκές και αντιμετώπιση – Ακτινοθεραπεία και αποκατάσταση του μαστού – Κλινικές ενδείξεις και κατευθυντήριες οδηγίες.
2. **Χημειοθεραπεία – Ορμονοθεραπεία:** Γενικές αρχές και είδη χημειοθεραπευτικών φαρμάκων – Προεγχειρητική χημειοθεραπεία – Γονιδιακές υπογραφές – Ορμονικές θεραπείες – Ανεπιθύμητες ενέργειες των επικουρικών θεραπειών.
3. **Στοχευμένες θεραπείες – Ανοσοθεραπεία:** Αντι-HER2 θεραπείες – Αναστολείς CDK4/6 – Αναστολείς PARP – Ανοσοθεραπεία – Ογκολογική παρακολούθηση (follow-up).
4. **Ειδικά θέματα στον καρκίνο του μαστού:** Ο ρόλος των οργανωμένων Μονάδων Μαστού – Ο ρόλος του Ογκολογικού Συμβουλίου – Το μέλλον στην ογκολογία του μαστού – Αναισθησιολογία και διαχείριση του πόνου – Τρόπος ζωής, μακροχρόνια υποστήριξη και Survivorship Clinic – Ψυχολογική υποστήριξη – Νοσηλευτική φροντίδα στην πρόληψη και την αντιμετώπιση των επιπλοκών των θεραπειών.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα μπορεί να:

Γνώσεις

- γνωρίζει σε βάθος τις επικουρικές θεραπείες (ακτινοθεραπεία, χημειοθεραπεία, ορμονοθεραπεία, στοχευμένες θεραπείες και ανοσοθεραπεία) και τη διαχείριση των επιπλοκών τους, σύμφωνα με τις τρέχουσες εθνικές και διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες (ΜΑ3)·

Ικανότητες

- ενσωματώνει στη φροντίδα της ασθενούς την ψυχολογική υποστήριξη, τη διαχείριση του πόνου, την ποιότητα ζωής και τη μακροχρόνια παρακολούθηση, με επαγγελματική και ηθική υπευθυνότητα (ΜΑ8)·
- εργάζεται αυτόνομα, ασκεί κριτική και αυτοκριτική και επικαιροποιεί συνεχώς τις γνώσεις του με βάση τις εξελίξεις του πεδίου (ΜΑ9).

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική και πραγματοποιείται υπό την επίβλεψη ή σε συνεργασία με το επιβλέπον μέλος Δ.Ε.Π. Η δραστηριότητα κάθε φοιτητή καταγράφεται στο Βιβλιάριο Πρακτικής Άσκησης (Logbook), το οποίο υποβάλλεται συμπληρωμένο στο τέλος κάθε εξαμήνου. Οι χώροι της πρακτικής άσκησης παρουσιάζονται στην ενότητα 14.

Στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης διοργανώνονται επίσης εκπαιδευτικά σεμινάρια του Π.Μ.Σ. στο κτίριο ΑΚΙΣΑ του Π.Γ.Ν. «Αττικόν». Στα σεμινάρια αυτά παρουσιάζονται κλινικά περιστατικά, τα οποία συζητούνται με βάση τις κατευθυντήριες οδηγίες, με ζωντανή ψηφοφορία και σχολιασμό από μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής και διδάσκοντες του Προγράμματος. Περιλαμβάνουν ακόμη θεωρητική ενότητα για τη χρήση των υπερήχων στις παθήσεις του μαστού και πρακτική εκπαίδευση (hands-on course) στη διαδερμική βιοψία με κόπτουσα βελόνα υπό υπερηχογραφική καθοδήγηση, στην τοποθέτηση συρμάτινου οδηγού ή clip, στην αφαίρεση μη ψηλαφητής βλάβης και στις νέες τεχνολογίες σήμανσης του μαστού και των λεμφαδένων της μασχάλης.

Πρακτική Άσκηση Ι (Α΄ εξάμηνο, 3 ώρες/εβδ., 6 ECTS)

Περιλαμβάνει τη διά ζώσης παρακολούθηση όλων των μεθόδων προληπτικού ελέγχου του πληθυσμού, καθώς και των μεθόδων απεικόνισης και ελέγχου των παθήσεων του μαστού.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης Ι, ο φοιτητής θα μπορεί να:

Δεξιότητες

- συνθέτει δεδομένα ιστορικού, κλινικής εξέτασης, απεικόνισης και ιστολογίας σε πραγματικά περιστατικά και συμμετέχει τεκμηριωμένα, εντός των ορίων της επαγγελματικής του ιδιότητας, στη διαμόρφωση του διαγνωστικού σχεδίου (ΜΑ4)·

Ικανότητες

- εργάζεται ως μέλος διεπιστημονικής ομάδας, παρουσιάζει περιστατικά και επικοινωνεί τεκμηριωμένα με συναδέλφους άλλων ειδικοτήτων στο ογκολογικό συμβούλιο (ΜΑ7)·
- εργάζεται αυτόνομα, ασκεί κριτική και αυτοκριτική και επικαιροποιεί συνεχώς τις γνώσεις του με βάση τις εξελίξεις του πεδίου (ΜΑ9).

Πρακτική Άσκηση ΙΙ (Β΄ εξάμηνο, 7 ώρες/εβδ., 14 ECTS)

Περιλαμβάνει την περαιτέρω διά ζώσης παρακολούθηση των μεθόδων απεικόνισης και διαγνωστικού ελέγχου, καθώς και την παρακολούθηση εξωτερικών ιατρείων, χειρουργικών επεμβάσεων μαστού και ειδικών σεμιναρίων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης ΙΙ, ο φοιτητής θα μπορεί να:

Δεξιότητες

- συνθέτει δεδομένα ιστορικού, κλινικής εξέτασης, απεικόνισης και ιστολογίας σε πραγματικά περιστατικά και συμμετέχει τεκμηριωμένα, εντός των ορίων της επαγγελματικής του ιδιότητας, στη διαμόρφωση του διαγνωστικού και θεραπευτικού σχεδίου (ΜΑ4)·

Ικανότητες

- εργάζεται ως μέλος διεπιστημονικής ομάδας, παρουσιάζει περιστατικά και επικοινωνεί τεκμηριωμένα με συναδέλφους άλλων ειδικοτήτων στο ογκολογικό συμβούλιο (ΜΑ7)·
- εργάζεται αυτόνομα, ασκεί κριτική και αυτοκριτική και επικαιροποιεί συνεχώς τις γνώσεις του με βάση τις εξελίξεις του πεδίου (ΜΑ9).

ΗΜΕΡΙΔΕΣ – ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Στον φόρτο εργασίας των θεωρητικών μαθημάτων εντάσσεται η υποχρεωτική συμμετοχή σε ημερίδες και επιστημονικά συνέδρια. Η Συντονιστική Επιτροπή τα επιλέγει πριν από την έναρξη κάθε εξαμήνου και ενημερώνει σχετικά τους φοιτητές. Στο Α΄ εξάμηνο εντάσσονται επίσης μετεκπαιδευτικά μαθήματα. Πρόκειται για επιλεγμένα μαθήματα της Α΄ Προπαιδευτικής Χειρουργικής Κλινικής του ΕΚΠΑ, της Δ΄ Χειρουργικής Κλινικής του ΕΚΠΑ στο Π.Γ.Ν. «Αττικόν» και των συνεργαζόμενων δομών.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η εκπαίδευση στην έρευνα εντάσσεται σε όλα τα στάδια του προγράμματος σπουδών και αναπτύσσεται σταδιακά από το Α΄ έως το Γ΄ εξάμηνο. Στο Α΄ εξάμηνο, το πρώτο μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις για τις βασικές αρχές της κλινικής έρευνας στην ογκολογία του μαστού, τη βιοστατιστική και τη συγγραφή ερευνητικής-διπλωματικής εργασίας. Το Μάθημα Συγγραφής Επιστημονικής Εργασίας καλύπτει:

- την αναζήτηση και τη διαχείριση της βιβλιογραφίας,
- τους τύπους μελετών,
- τη συγγραφή περίληψης για συνέδριο ή για δημοσίευση,
- τη βιοηθική, την προστασία των προσωπικών δεδομένων (GDPR) και τη λογοκλοπή.

Στο Β΄ εξάμηνο, οι φοιτητές παρακολουθούν το διήμερο Master Class Χειρουργικής Έρευνας του ΕΚΠΑ. Η ερευνητική εκπαίδευση ολοκληρώνεται στο Γ΄ εξάμηνο με την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας, η οποία είναι ατομική και πρωτότυπη και μπορεί να έχει τη μορφή ερευνητικής μελέτης ή ανασκόπησης. Η υποστήριξη που έχουν οι φοιτητές κατά την εκπόνησή της περιγράφεται στην ενότητα 6, ενώ η διαδικασία ανάθεσης και υποστήριξης στην ενότητα 16.

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (30 ECTS)

Με την επιτυχή ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας, ο φοιτητής θα μπορεί να:

Δεξιότητες

- αναζητά και αξιολογεί κριτικά την επιστημονική βιβλιογραφία, σχεδιάζει και εκπονεί επιστημονική μελέτη ή ανασκόπηση εφαρμόζοντας τις βασικές αρχές της βιοστατιστικής, και συγγράφει και παρουσιάζει τα αποτελέσματά της, τηρώντας τους κανόνες δεοντολογίας της έρευνας και προστασίας των προσωπικών δεδομένων (ΜΑ6)·

Ικανότητες

- εργάζεται αυτόνομα, ασκεί κριτική και αυτοκριτική και επικαιροποιεί συνεχώς τις γνώσεις του με βάση τις εξελίξεις του πεδίου (ΜΑ9).

13. Μέθοδοι και οργάνωση διδασκαλίας

Η διδασκαλία των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» πραγματοποιείται διά ζώσης ή εξ αποστάσεως, στο πλαίσιο ενός μεικτού συστήματος εκπαίδευσης. Οι μέθοδοι διδασκαλίας αξιοποιούν τη διάλεξη, το σεμινάριο και την πρακτική άσκηση, ενώ οι θεματικές ενότητες των μαθημάτων περιλαμβάνουν κλινικά σενάρια και κλινικά παραδείγματα, μέσα από τα οποία η θεωρητική γνώση συνδέεται άμεσα με την κλινική πράξη.

Σύμφωνα με τον Ειδικό Κανονισμό Ηλεκτρονικής Μάθησης του Προγράμματος, το διδακτικό έργο διαρθρώνεται σε διά ζώσης εκπαίδευση κατά 30% και σε σύγχρονη εξ

αποστάσεως εκπαίδευση κατά 70%. Η επιλογή αυτή συνεκτιμά το γεγονός ότι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι, σε πολλές περιπτώσεις, εργαζόμενοι με παράλληλες υποχρεώσεις και περιορισμένο χρόνο. Τα μαθήματα που διεξάγονται με σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση πραγματοποιούνται μέσω της πλατφόρμας Webex, η οποία επιτρέπει τη ζωντανή διδασκαλία με ταυτόχρονη διάδραση μεταξύ διδασκόντων και φοιτητών. Για τον σκοπό αυτό, η πρόσκληση για κάθε προγραμματισμένο διαδικτυακό μάθημα αποστέλλεται στον ιδρυματικό λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (@uoa.gr) κάθε φοιτητή.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση αφορά αποκλειστικά μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που, από τη φύση τους, μπορούν να υποστηριχθούν με τις μεθόδους αυτές. Αντίθετα, δεν αφορά δραστηριότητες που περιλαμβάνουν πρακτική, εργαστηριακή ή κλινική εξάσκηση, για τις οποίες απαιτείται απαραιτήτως η φυσική παρουσία των φοιτητών.

Παράλληλα, η εκπαιδευτική διαδικασία υποστηρίζεται από το ψηφιακό μαθησιακό περιβάλλον της Ηλεκτρονικής Τάξης (e-class) του ΕΚΠΑ. Σε αυτήν αναρτάται το εκπαιδευτικό υλικό κάθε μαθήματος, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις και ενδεικτικές λύσεις τους, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Μέσω της e-class και του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου πραγματοποιούνται επίσης οι ανακοινώσεις και η επικοινωνία των διδασκόντων με τους φοιτητές, ενώ η πλατφόρμα είναι προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία.

Επισημαίνεται ότι κάθε μορφής εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για την εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τη νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας (ν. 2121/1993). Τέλος, υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθώς και για τα ζητήματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων, είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του ΕΚΠΑ.

14. Χώροι διεξαγωγής και παρακολούθηση μαθημάτων

Τα θεωρητικά μαθήματα του Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» διεξάγονται στο Αμφιθέατρο της Παθολογικής Ανατομικής της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (Μικράς Ασίας 75, Γουδί). Το αμφιθέατρο διαθέτει σύγχρονο οπτικοακουστικό και υπολογιστικό εξοπλισμό, καθώς και την απαραίτητη υποδομή για τη σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Στο Γουδί βρίσκεται επίσης η Βιβλιοθήκη Επιστημών Υγείας (Μικράς Ασίας και Δήλου 1, 1ος όροφος), την οποία μπορούν να επισκέπτονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σε πανεπιστημιακές κλινικές και Μονάδες Μαστού, καθώς και σε συνεργαζόμενα ακτινοδιαγνωστικά, ακτινοθεραπευτικά και παθολογοανατομικά τμήματα. Οι χώροι, μαζί με τους υπευθύνους τους, είναι οι εξής:

Μονάδες / Κέντρα Μαστού	Υπεύθυνος	Διεύθυνση
Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»	Ν. Μιχαλόπουλος	Βασ. Σοφίας 108, Ισόγειο

Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα»	Κ. Δημητρακάκης	Βασ. Σοφίας 80
Γ.Ν. Λευκωσίας	Α. Γιάλλουρου	Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας
Β΄ Κλινική Μαστού «ΙΑΣΩ»	Γ. Ξεπαπαδάκης	Κηφισίας 37–39, Μαρούσι
«Metropolitan»	Β. Βενιζέλος	Εθν. Μακαρίου 9 & Ελ. Βενιζέλου 1, Φάληρο
«Λευκός Σταυρός»	Ν. Μιχαλόπουλος	Παπαδιαμαντοπούλου 16 & Γ. Σισίνη 1–3

Χειρουργεία	Υπεύθυνος	Διεύθυνση
Π.Γ.Ν. «Αττικόν», Δ΄ Χειρουργική Κλινική	Ν. Αρκαδόπουλος	Ρίμινι 1, Χαϊδάρι, 3ος όροφος
Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»	Ν. Μιχαλόπουλος	Βασ. Σοφίας 108, 4ος όροφος / Βασ. Σοφίας 114, 2ος όροφος
Γ.Ν.Α. «Λαϊκό», Α΄ Χειρουργική Κλινική	Μ. Κοντός	Αγ. Θωμά 17, Γουδί
Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα»	Κ. Δημητρακάκης	Βασ. Σοφίας 80
«Κοργιαλένειο – Μπενάκειο»	Σ. Λανίτης	Ερυθρού Σταυρού 1 & Αθανασάκη

Απεικόνιση – Ακτινοθεραπεία – Παθολογική Ανατομική	Υπεύθυνος	Διεύθυνση
«Αρεταίειο», Α΄ Εργαστήριο Ακτινολογίας	Ε. Πανουργιά	Βασ. Σοφίας 76
Κέντρο Διάγνωσης Παθήσεων Μαστού & Οστεοπόρωσης	Σ. Λαζάρου	Βασ. Σοφίας 48
Athena Medical	Α. Βούρτση	Κηφισίας 368, Χαλάνδρι
Κέντρο Απεικόνισης Μαστού & Γυναίκας	Μ. Αγγελόπουλος	Μονής Πετράκη 10, Κολωνάκι
Ακτινοθεραπευτικό Τμήμα Π.Γ.Ν. «Αττικόν»	Β. Κουλουλίας	Ρίμινι 1, Χαϊδάρι, Ισόγειο
Β΄ Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»	Π. Φούκας	Ρίμινι 1, Χαϊδάρι, 1ος όροφος
Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»	Γ. Καφίρη	Βασ. Σοφίας 114, Ισόγειο

Η παρακολούθηση των μαθημάτων και όλων των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων είναι υποχρεωτική. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει ένα μάθημα, και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις του, μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 80% των ωρών του. Σε αντίθετη περίπτωση, οφείλει να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Αν το ποσοστό

απουσιών ενός φοιτητή ξεπεράσει το 20% στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το θέμα εξετάζει η Συντονιστική Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής.

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής ενός μαθήματος, προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα της αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

15. Αξιολόγηση και εξετάσεις μεταπτυχιακών φοιτητών

15.1 Εξεταστικές περίοδοι

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα κάθε ακαδημαϊκού έτους οργανώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό. Καθένα από αυτά περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Η επίδοση των φοιτητών αξιολογείται στο τέλος κάθε εξαμήνου, ενώ τα μαθήματα και των δύο εξαμήνων εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Στις εξετάσεις ενός μαθήματος έχουν δικαίωμα συμμετοχής οι φοιτητές που έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο παρακολούθησης, όπως ορίζεται αναλυτικά στην ενότητα 14.

15.2 Μέθοδοι αξιολόγησης και βαθμολόγηση

Ο τρόπος αξιολόγησης κάθε μαθήματος καθορίζεται από τον εκάστοτε διδάσκοντα. Η αξιολόγηση αυτή μπορεί να στηρίζεται σε γραπτές, προφορικές ή πρακτικές εξετάσεις, σε εργασίες που εκπονούνται καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου, σε ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, σε εργαστηριακές και κλινικές ασκήσεις, ή ακόμα και σε συνδυασμό των μεθόδων αυτών. Παράλληλα, στην αξιολόγηση μπορούν να συνεκτιμώνται η ενεργός συμμετοχή του φοιτητή στην εκπαιδευτική διαδικασία και η παρουσίαση εργασιών. Με τον τρόπο αυτό, ο τελικός βαθμός ενός μαθήματος μπορεί να προκύπτει είτε από μία συνολική τελική εξέταση είτε από επιμέρους αξιολογήσεις, με την κατάλληλη στάθμιση καθεμιάς. Επιπλέον, όταν η διδασκαλία ενός μαθήματος χωρίζεται σε τμήματα, λαμβάνεται μέριμνα ώστε η εξέταση και τα κριτήρια αξιολόγησης να διατηρούνται ενιαία.

Σύμφωνα με τον Ειδικό Κανονισμό Ηλεκτρονικής Μάθησης του Προγράμματος, οι διδάσκοντες μπορούν, κατά την κρίση τους, να αξιοποιούν και εργαλεία της ηλεκτρονικής εκπαίδευσης, όπως η διενέργεια ενδιάμεσων προόδων μέσω του εργαλείου «Ασκήσεις» της πλατφόρμας e-class. Οι γραπτές τελικές εξετάσεις διεξάγονται είτε διά ζώσης είτε ηλεκτρονικά. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, διασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Όταν χρησιμοποιούνται εργαλεία εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, λαμβάνεται ειδική μέριμνα ώστε να επιβεβαιώνεται η ταυτοπροσωπία των εξεταζομένων και να διασφαλίζεται η πλήρης διαφάνεια.

Η Πρακτική Άσκηση Ι και ΙΙ αξιολογείται από τον εκάστοτε Υπεύθυνο του χώρου άσκησης, ο οποίος εκτιμά τον βαθμό κατανόησης του αντικειμένου από τον φοιτητή. Η άσκηση θεωρείται επιτυχής όταν ο φοιτητής έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 80% του προγράμματός της και υπάρχει σχετική θετική έκθεση των Διευθυντών ή των Υπευθύνων των κλινικών. Τα στοιχεία αυτά καταχωρούνται στο Βιβλιάριο Πρακτικής Άσκησης

(Logbook), η πλήρης συμπλήρωση του οποίου είναι υποχρεωτική για την επιτυχή ολοκλήρωση της άσκησης.

Κάθε μάθημα, καθώς και η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, βαθμολογούνται αυτοτελώς, στην κλίμακα 1–10. Προβιβάσιμος είναι ο βαθμός πέντε (5) και οι μεγαλύτεροί του. Συγκεκριμένα, η επίδοση χαρακτηρίζεται ως «Άριστα» για βαθμό από 8,5 έως 10, «Λίαν Καλώς» για βαθμό από 6,5 έως κάτω από 8,5 και «Καλώς» για βαθμό από 5 έως κάτω από 6,5.

Ο διδάσκων ανακοινώνει τα αποτελέσματα των εξετάσεων και τα αποστέλλει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και στη Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής το αργότερο μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες από την εξέταση. Αν το όριο αυτό υπερβαίνεται κατ' επανάληψη, ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής. Παράλληλα, ο υπεύθυνος του μαθήματος φυλάσσει υποχρεωτικά τα γραπτά για δύο (2) χρόνια. Μετά την πάροδο του διαστήματος αυτού, τα γραπτά καταστρέφονται με ευθύνη της Συνέλευσης και με τη σύνταξη σχετικού πρακτικού, εκτός αν εκκρεμεί ποινική, πειθαρχική ή άλλη διοικητική διαδικασία.

Για τον υπολογισμό του βαθμού του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών, η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του. Οι πιστωτικές μονάδες κάθε μαθήματος αποτελούν ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητάς του. Ο βαθμός κάθε μαθήματος πολλαπλασιάζεται με τις αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου. Ο υπολογισμός εκφράζεται με τον τύπο:

$$\text{Βαθμός Δ.Μ.Σ.} = \frac{\sum_{k=1}^{N}(\text{ΒΜ}_k \times \text{ΠΜ}_k)}{\text{ΣΠΜ}}$$

όπου:

- N = ο αριθμός των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του τίτλου
- ΒΜ_k = ο βαθμός του μαθήματος k
- ΠΜ_k = οι πιστωτικές μονάδες του μαθήματος k
- ΣΠΜ = το σύνολο των πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του τίτλου, δηλαδή ενενήντα (90) ECTS

15.3 Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης

Καθώς το Πρόγραμμα αξιοποιεί μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η αξιολόγηση μπορεί να πραγματοποιείται και με εξ αποστάσεως εξετάσεις, εφόσον εξασφαλίζεται πλήρως το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η ίδια δυνατότητα προβλέπεται για έκτακτες ανάγκες ή για συνθήκες ανωτέρας βίας, με τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με ηλεκτρονικά μέσα.

Για τους φοιτητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μπορούν να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης. Αυτές αποφασίζονται από τη Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από σχετική εισήγηση της Επιτροπής ΑμεΑ της Ιατρικής

Σχολής, και λαμβάνουν υπόψη τις οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία. Όταν χρησιμοποιούνται μορφές αξιολόγησης πέρα από την τελική εξέταση, λαμβάνεται μέριμνα ώστε να είναι προσβάσιμες σε όλους τους φοιτητές.

Επιπλέον, σε περίπτωση ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια, συνιστάται ο διδάσκων να διευκολύνει τον φοιτητή με τον τρόπο που κρίνει πρόσφορο, για παράδειγμα με προφορική εξ αποστάσεως εξέταση. Κατά τις προφορικές εξετάσεις, ο διδάσκων μεριμνά οπωσδήποτε ώστε να μη βρίσκεται μόνος με τον εξεταζόμενο φοιτητή.

15.4 Αποτυχία σε μάθημα και διόρθωση βαθμού

Ο φοιτητής που δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό σε ένα μάθημα οφείλει να το επαναλάβει. Ωστόσο, το εργαστήριο ή η άσκηση που βαθμολογείται αυτοτελώς κατοχυρώνεται και δεν επαναλαμβάνεται, εφόσον η παρακολούθησή της κρίθηκε επιτυχής. Αν ένας φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία.

Τέλος, βαθμός που έχει ήδη καταχωριστεί μπορεί να διορθωθεί μόνο αν έχει εμφιλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα. Η διόρθωση αυτή πραγματοποιείται ύστερα από έγγραφο του αρμόδιου διδάσκοντα και σχετική απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής.

16. Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία (Μ.Δ.Ε.) εκπονείται κατά το Γ΄ εξάμηνο σπουδών και πιστώνεται με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Η ανάθεσή της προϋποθέτει την παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και την επιτυχή εξέταση σε αυτά. Πρόκειται για ατομική και πρωτότυπη εργασία σε θέμα συναφές με τα μαθήματα του Προγράμματος, η οποία μπορεί να έχει τη μορφή είτε ερευνητικής μελέτης είτε ανασκόπησης. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παροτρύνονται, ωστόσο, να εκπονήσουν ερευνητική εργασία, καθώς μέσα από την ολοκλήρωσή της ο φοιτητής εμβαθύνει σε ένα συγκεκριμένο ερευνητικό ερώτημα και αναπτύσσει την κριτική του σκέψη.

Το θέμα ορίζεται σε συνεννόηση με τους διδάσκοντες στο τέλος του Β΄ εξαμήνου. Στη συνέχεια, ο φοιτητής υποβάλλει αίτηση στην οποία αναγράφει τον προτεινόμενο τίτλο και τον προτεινόμενο επιβλέποντα, επισυνάπτοντας παράλληλα τη σχετική περίληψη της εργασίας. Η Συντονιστική Επιτροπή εξετάζει την αίτηση και, εφόσον εγκρίνει το θέμα, το εισηγείται στη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής.

Ακολούθως, στην αρχή του Γ΄ εξαμήνου, η Συνέλευση ορίζει τον επιβλέποντα και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή, στην οποία συμμετέχει και ο επιβλέπων. Μαζί με τον ορισμό του θέματος καθορίζεται επίσης και η γλώσσα συγγραφής, η οποία μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική. Οι επιβλέποντες και τα μέλη των επιτροπών ορίζονται μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. Ωστόσο, με απόφαση της Συνέλευσης, μπορούν να οριστούν και μέλη της Ιατρικής Σχολής που δεν διδάσκουν στο Πρόγραμμα. Για την

επιλογή του θέματος, ο φοιτητής μπορεί επιπλέον να απευθυνθεί και στον Ακαδημαϊκό του Σύμβουλο (βλ. ενότητα 24).

Κατά την εκπόνηση, ο επιβλέπων καθοδηγεί τον φοιτητή και σχολιάζει τα κείμενα που εκείνος του παραδίδει. Παράλληλα, ο φοιτητής μπορεί να απευθύνεται στην επιστημονική συνεργάτιδα του Προγράμματος, η οποία είναι αρμόδια για την υποστήριξη των φοιτητών στην εκπόνηση και στη συγγραφή της εργασίας. Ο τίτλος μπορεί να οριστικοποιηθεί ή να τροποποιηθεί εκ των υστέρων με αίτηση του φοιτητή προς τη Συντονιστική Επιτροπή και τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος. Για ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας που αφορούν τις διπλωματικές εργασίες, αρμόδια να γνωμοδοτεί είναι η Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.) του ΕΚΠΑ.

Η εργασία συντάσσεται σύμφωνα με τις Οδηγίες Συγγραφής Διπλωματικής Εργασίας του Προγράμματος. Το περιεχόμενό της οφείλει να είναι αυστηρά πρωτότυπο, ενώ η αυτούσια ή μεταφρασμένη μεταφορά κειμένου από άλλη δημοσίευση απαγορεύεται ρητά, καθώς συνιστά σοβαρό παράπτωμα λογοκλοπής (βλ. ενότητα 18.4).

Μετά την ολοκλήρωσή της, η εργασία υποβάλλεται σε τρία αντίτυπα. Στη συνέχεια, ο φοιτητής την υποστηρίζει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, η οποία την αξιολογεί και τη βαθμολογεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στην ενότητα 15. Οι εργασίες που εγκρίνονται αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο «Πέργαμος» του ΕΚΠΑ. Όταν μια εργασία περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα που δεν έχουν ακόμη δημοσιευθεί, μπορεί να αναρτηθεί αρχικά μόνο η περίληψή της και το πλήρες κείμενο σε μεταγενέστερο χρόνο. Για τον σκοπό αυτό υποβάλλεται σχετική αίτηση του επιβλέποντος, την οποία συνυπογράφει ο φοιτητής.

Τέλος, οι Οδηγίες Συγγραφής, οι οδηγίες κατάθεσης στον «Πέργαμο» και τα σχετικά έντυπα είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. Στην e-class του Προγράμματος οι φοιτητές έχουν επίσης πρόσβαση σε οδηγούς και εγχειρίδια για την εκπόνηση και τη συγγραφή της εργασίας, σε οδηγούς βιβλιογραφικών αναφορών, καθώς και σε υποδείγματα χρονοδιαγράμματος.

17. Ανάθεση διδασκαλίας στο Π.Μ.Σ.

Η ανάθεση του διδακτικού έργου στο Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής, ύστερα από σχετική εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής. Παράλληλα, η Συντονιστική Επιτροπή εισηγείται, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, την πρόσκληση επισκεπτών καθηγητών για την κάλυψη των διδακτικών αναγκών του Προγράμματος.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό, διδακτικό έργο μπορεί να ανατεθεί σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής, άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλων Α.Ε.Ι., με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους. Επίσης, το διδακτικό έργο μπορεί να ανατεθεί σε ομότιμους καθηγητές και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π., σε συνεργαζόμενους καθηγητές και εντεταλμένους διδάσκοντες, σε επισκέπτες καθηγητές ή ερευνητές, καθώς και σε ερευνητές ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων της ημεδαπής

ή της αλλοδαπής. Στο Πρόγραμμα μπορούν, τέλος, να διδάξουν επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, εφόσον διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό του αντικείμενο.

Με απόφαση της Συνέλευσης, μπορεί επιπλέον να ανατεθεί επικουρικό διδακτικό έργο σε υποψήφιους διδάκτορες της Ιατρικής Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

Οι αποφάσεις για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά το ονοματεπώνυμο και την ιδιότητα κάθε διδάσκοντος, το είδος του έργου που του ανατίθεται (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο), καθώς και τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας για καθένα από αυτά.

Η κατανομή αυτή αποφασίζεται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους, τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό και για τα δύο εξάμηνα μαζί, η απόφαση λαμβάνεται πριν από την έναρξη κάθε εξαμήνου. Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, η ανάθεση μπορεί να τροποποιηθεί με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης.

18. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» ασκούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη φοιτητική ιδιότητα, όπως αυτά ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό του Προγράμματος και τους ειδικότερους κανονισμούς του.

18.1 Δικαιώματα και παροχές

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη της παράτασης φοίτησης, εφόσον τους έχει χορηγηθεί. Εξαιρείται μόνο η δωρεάν παροχή διδακτικών συγγραμμάτων. Στις παροχές αυτές περιλαμβάνονται η κάρτα σίτισης, το φοιτητικό εισιτήριο, η ασφάλιση μέσω του Πανεπιστημίου και τα μειωμένα έξοδα συμμετοχής σε ορισμένες πολιτιστικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις.

Για τους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, το Ίδρυμα εξασφαλίζει την προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και στη διδασκαλία, μέσω της Μονάδας Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία του ΕΚΠΑ (https://access.uoa.gr/). Η δυνατότητα παράλληλης φοίτησης περιγράφεται στην ενότητα 10 και οι υπηρεσίες του ΕΚΠΑ προς τους φοιτητές στην ενότητα 26.

18.2 Υποχρεώσεις

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να παρακολουθούν τα μαθήματα του Προγράμματος, να προσέρχονται στις εξετάσεις και να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις εργασίες που τους ανατίθενται. Οφείλουν επίσης να εφοδιάζονται εγκαίρως με το επιστημονικό υλικό που καλύπτει τη διδακτέα ύλη. Πέρα από τα μαθήματα, καλούνται να συμμετέχουν σε σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, σε συζητήσεις βιβλιογραφικής

ενημέρωσης και σε επισκέψεις εργαστηρίων. Καλούνται επίσης να παρακολουθούν συνέδρια και ημερίδες με αντικείμενο συναφές με το Π.Μ.Σ., καθώς και διαλέξεις και άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Προγράμματος.

18.3 Διαγραφή

Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής, ύστερα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής, μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακού φοιτητή όταν:

- υπερβεί το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχει αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το Πρόγραμμα, σύμφωνα με τον Κανονισμό,
- υπερβεί τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης,
- έχει παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις για τα πειθαρχικά παραπτώματα, όπως αυτό κρίνεται από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα,
- δεν καταβάλλει το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- υποβάλει ο ίδιος αίτηση διαγραφής.

Ο φοιτητής που διαγράφεται μπορεί να ζητήσει βεβαίωση για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

18.4 Ακαδημαϊκή δεοντολογία και λογοκλοπή

Η τήρηση των κανόνων της ακαδημαϊκής δεοντολογίας και η ορθή χρήση των πηγών αποτελούν υποχρέωση των μεταπτυχιακών φοιτητών σε όλες τις εργασίες που εκπονούν στο πλαίσιο του Προγράμματος. Η αυτούσια ή μεταφρασμένη παράθεση κειμένου από άλλη δημοσίευση συνιστά λογοκλοπή και εγείρει νομικές συνέπειες, σύμφωνα με τη νομοθεσία για την πνευματική ιδιοκτησία (ν. 2121/1993). Τα ζητήματα της λογοκλοπής, της βιοηθικής και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων διδάσκονται στο Μάθημα Συγγραφής Επιστημονικής Εργασίας (βλ. ενότητα 12).

Σε επίπεδο Ιδρύματος, την τήρηση των κανόνων δεοντολογίας διασφαλίζει η Επιτροπή Δεοντολογίας του ΕΚΠΑ. Η Επιτροπή εξετάζει πιθανές παραβάσεις αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από έγγραφη αναφορά, την οποία μπορούν να υποβάλουν και οι φοιτητές.

18.5 Ενστάσεις και παράπονα

Για τη διαχείριση των παραπόνων και των ενστάσεων των φοιτητών, το Π.Μ.Σ. εφαρμόζει ειδικό Κανονισμό, ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Προγράμματος μαζί με το σχετικό έντυπο. Ο φοιτητής απευθύνεται αρχικά στον Ακαδημαϊκό του Σύμβουλο. Αν το ζήτημα δεν επιλυθεί, μπορεί να απευθυνθεί στη Συντονιστική Επιτροπή και, στο τελικό στάδιο, στη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής. Στα δύο πρώτα στάδια, ο φοιτητής ενημερώνεται μέσα σε μία εβδομάδα, ενώ η διαχείριση των παραπόνων γίνεται με διακριτικότητα και με σεβασμό στα προσωπικά δεδομένα. Οι φοιτητές μπορούν επίσης να απευθυνθούν στον Συνήγορο του Φοιτητή του ΕΚΠΑ (sinigorosfititi@uoa.gr).

19. Υποτροφίες

Για την πραγματοποίηση των σπουδών τους, οι φοιτητές του Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» μπορούν να λάβουν υποτροφίες αριστείας και ανταποδοτικές υποτροφίες. Το Πρόγραμμα απονέμει επίσης τιμητικά βραβεία αριστείας.

Το Π.Μ.Σ. χορηγεί έως δύο (2) υποτροφίες αριστείας στους αριστούχους φοιτητές, με βάση την επίδοσή τους στα μαθήματα του Α΄ εξαμήνου. Οι υποτροφίες αυτές απαλλάσσουν τους δικαιούχους από τα τέλη φοίτησης του τελευταίου εξαμήνου διδασκαλίας μαθημάτων. Υποψηφιότητα μπορούν να υποβάλουν οι φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει το ήμισυ της κανονικής διάρκειας φοίτησης, εφόσον δεν κατέχουν έμμισθη θέση στον δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα και δεν λαμβάνουν υποτροφία από άλλον φορέα για το ίδιο χρονικό διάστημα.

Η αξιολόγηση των υποψηφίων βασίζεται σε τρία κριτήρια: τη βαθμολογική επίδοση στα μαθήματα, με μέσο όρο τουλάχιστον οκτώ (8), την επιτυχή ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών, και το ατομικό και οικογενειακό εισόδημα. Σε περίπτωση ισοβαθμίας και σύμπτωσης εισοδήματος, διενεργείται κλήρωση. Αν ένας δικαιούχος αποποιηθεί την υποτροφία, αυτή δίνεται στον επόμενο κατά σειρά κατάταξης.

Η διαδικασία ξεκινά με σχετική πρόσκληση. Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν αίτηση στη Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής, μαζί με τα δικαιολογητικά που ορίζει ο Κανονισμός. Η Συντονιστική Επιτροπή εξετάζει τις υποψηφιότητες και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής, η οποία λαμβάνει την τελική απόφαση.

Πέρα από τις υποτροφίες αριστείας, η Συνέλευση, ύστερα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής, μπορεί να χορηγεί έως τρεις (3) ανταποδοτικές υποτροφίες. Απευθύνονται σε μεταπτυχιακούς φοιτητές που αναλαμβάνουν επικουρικό διδακτικό έργο σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου, και ο αριθμός τους εξαρτάται από τον αριθμό των εισακτέων και τις οικονομικές δυνατότητες του Προγράμματος. Το ποσό τους υπολογίζεται με βάση τις πραγματικές ώρες απασχόλησης και μπορεί να καλύπτει μέρος ή το σύνολο των τελών φοίτησης. Η αμοιβή ανά ώρα αποφασίζεται στην αρχή κάθε έτους και γνωστοποιείται στους φοιτητές. Για τις ανταποδοτικές υποτροφίες ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις, κριτήρια και διαδικασία με τις υποτροφίες αριστείας.

Τέλος, το Π.Μ.Σ. μπορεί να απονέμει βραβεία αριστείας στους τρεις πρώτους φοιτητές κάθε σειράς, με την ολοκλήρωση των μαθημάτων του Α΄ και του Β΄ εξαμήνου. Τα βραβεία δεν έχουν οικονομικό όφελος. Για να απονεμηθούν, απαιτείται μέσος όρος τουλάχιστον οκτώ (8) στα μαθήματα των δύο εξαμήνων, καθώς και επιτυχής εξέταση στις εξεταστικές περιόδους του Φεβρουαρίου και του Ιουνίου των κανονικών εξαμήνων σπουδών. Η απονομή γίνεται με απόφαση της Συνέλευσης, ύστερα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής, και τα βραβεία υπογράφονται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τον Πρόεδρο της Ιατρικής Σχολής.

Πέρα από τις υποτροφίες και τα βραβεία, οι φοιτητές με την υψηλότερη επίδοση έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν εκπαιδευτική επίσκεψη διάρκειας δύο μηνών στο

Τμήμα Χειρουργικής Μαστού του Akademiska University Hospital της Ουψάλας, με το οποίο συνεργάζεται το Π.Μ.Σ.

20. Τέλη φοίτησης και απαλλαγές

Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού», οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλη φοίτησης ύψους χιλίων διακοσίων ευρώ (1.200 €) ανά εξάμηνο, δηλαδή συνολικά τριών χιλιάδων εξακοσίων ευρώ (3.600 €) για τα τρία εξάμηνα των σπουδών. Η καταβολή γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Από τα τέλη φοίτησης απαλλάσσονται οι φοιτητές που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ., και οι φοιτητές που απαλλάσσονται δεν μπορούν να υπερβαίνουν το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των εισακτέων κάθε ακαδημαϊκού έτους. Απαλλαγή δεν δικαιούνται όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η αίτηση απαλλαγής υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής (βλ. ενότητα 9). Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής εξετάζει τα κριτήρια και εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης. Όταν η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, να θεωρείται ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησής τους.

Τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που γίνονται δεκτά ως υπεράριθμα (βλ. ενότητα 8) απαλλάσσονται από την καταβολή των τελών. Επιπλέον, όταν φοιτούν ταυτόχρονα σε Π.Μ.Σ. του ΕΚΠΑ μέλη της ίδιας οικογένειας έως β΄ βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, υπάρχει δυνατότητα μείωσης των τελών φοίτησης κατά 50%. Η απαλλαγή από τα τέλη του τελευταίου εξαμήνου διδασκαλίας μαθημάτων μέσω υποτροφίας αριστείας περιγράφεται στην ενότητα 19.

21. Απονομή τίτλου σπουδών – Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προϋποθέτει την επιτυχή ολοκλήρωση του συνόλου του προγράμματος σπουδών. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει, συγκεκριμένα, να έχει παρακολουθήσει επιτυχώς τα μαθήματα και να έχει συμπληρώσει τις ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS) που απαιτούνται για τη λήψη του τίτλου, καθώς και να έχει ολοκληρώσει με επιτυχία τη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία. Την ολοκλήρωση των σπουδών διαπιστώνει η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής, προκειμένου να χορηγηθεί ο τίτλος. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής, ο απόφοιτος λαμβάνει βεβαίωση περάτωσης σπουδών, ενώ ταυτόχρονα χάνει τη φοιτητική ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Παθήσεις Μαστού» (MSc in Breast Diseases), το οποίο αντιστοιχεί στο επίπεδο 7 του Εθνικού και του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Ο τύπος του Διπλώματος είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του ΕΚΠΑ και καθορίζεται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος. Στο Δίπλωμα αναγράφεται ο τελικός βαθμός με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, σύμφωνα με την κλίμακα «Άριστα», «Λίαν Καλώς» και «Καλώς», ενώ ο τρόπος υπολογισμού του, με βάση τις πιστωτικές μονάδες κάθε μαθήματος, περιγράφεται στην ενότητα 15. Πέρα από το Δίπλωμα, οι απόφοιτοι μπορούν να ζητήσουν την έκδοση Παραρτήματος Διπλώματος (Diploma Supplement) στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, το οποίο χορηγείται δωρεάν.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό στοιχείο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, αποτελεί όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου. Η καθομολόγηση πραγματοποιείται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής και σε χώρο της Σχολής, παρουσία του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., του Προέδρου της Ιατρικής Σχολής, καθώς και του Κοσμήτορα της Σχολής Επιστημών Υγείας ή του αναπληρωτή του. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ. μπορούν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις (όπως σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), να αιτηθούν στη Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής την εξαίρεσή τους από την υποχρέωση καθομολόγησης. Η σχετική εξαίρεση εγκρίνεται από τον Πρόεδρο της Ιατρικής Σχολής και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών, Διεθνών Σχέσεων και Εξωστρέφειας.

22. Δομή – Διάρθρωση του Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» λειτουργεί στο πλαίσιο της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Η διοίκησή του ασκείται από τη Συνέλευση της Σχολής, τον Διευθυντή και τη Συντονιστική Επιτροπή, ενώ η εύρυθμη λειτουργία του υποστηρίζεται από τη Γραμματεία και τους συνεργάτες του Προγράμματος.

22.1 Όργανα διοίκησης

Αρμόδιο όργανο για τη λήψη των βασικών αποφάσεων που αφορούν το Πρόγραμμα είναι η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής. Η Συνέλευση ορίζει τον Διευθυντή και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής, εγκρίνει την εγγραφή των φοιτητών και αναθέτει το διδακτικό έργο, ενώ διαπιστώνει και την ολοκλήρωση των σπουδών για την απονομή του Διπλώματος. Σε επίπεδο Ιδρύματος, αρμόδια όργανα για το Π.Μ.Σ. είναι η Σύγκλητος και η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής και ορίζεται για διετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεώνεται. Ως Επιστημονικός Υπεύθυνος του Προγράμματος, έχει τη γενική ευθύνη για την οργάνωση και τη λειτουργία του και προεδρεύει της Συντονιστικής Επιτροπής.

Η Συντονιστική Επιτροπή είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του Προγράμματος. Την αποτελούν ο Διευθυντής και τέσσερα ακόμη μέλη

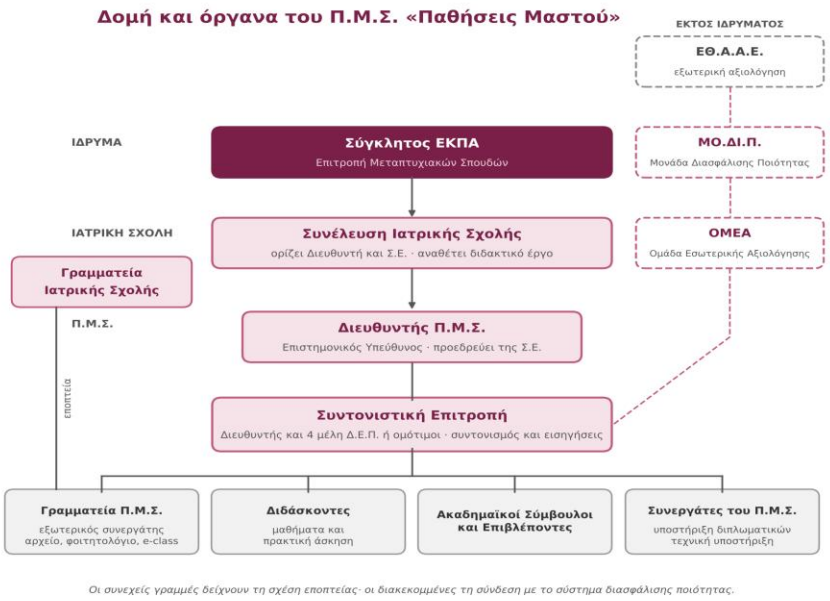
Δ.Ε.Π. ή ομότιμοι καθηγητές της Ιατρικής Σχολής, οι οποίοι διδάσκουν στο Π.Μ.Σ. Η Επιτροπή έχει την ευθύνη της οικονομικής διαχείρισης και της χορήγησης των υποτροφιών, ενώ εισηγείται στη Συνέλευση για την ανάθεση του διδακτικού έργου και για τις τροποποιήσεις του προγράμματος σπουδών. Τα πρόσωπα που στελεχώνουν σήμερα τα όργανα του Π.Μ.Σ. παρουσιάζονται στην ενότητα 23.

22.2 Διοικητική υποστήριξη

Τη διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. έχει η Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής, υπό την εποπτεία της οποίας λειτουργεί η Γραμματεία του Προγράμματος, στελεχωμένη από εξωτερικό συνεργάτη. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. αποτελεί το σημείο επικοινωνίας των φοιτητών για τα διοικητικά ζητήματα των σπουδών τους. Τηρεί το αρχείο και το φοιτητολόγιο, εκδίδει βεβαιώσεις, οργανώνει τα μαθήματα στην e-class και ενημερώνει την ιστοσελίδα του Προγράμματος. Πέρα από τη Γραμματεία, το Π.Μ.Σ. διαθέτει συνεργάτες για την τεχνική υποστήριξη και για την υποστήριξη των διπλωματικών εργασιών (βλ. ενότητα 16). Τα στοιχεία επικοινωνίας παρουσιάζονται στην ενότητα 28.

22.3 Οργανόγραμμα

Η δομή του Π.Μ.Σ. και οι σχέσεις μεταξύ των οργάνων του αποτυπώνονται στο οργανόγραμμα που ακολουθεί.

Οργανόγραμμα του Π.Μ.Σ.

23. Όργανα Διοίκησης και Διδάσκοντες

Η ενότητα παρουσιάζει τα πρόσωπα που στελεχώνουν τα όργανα του Π.Μ.Σ. κατά το ακαδημαϊκό έτος 2026–2027, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο οργανώνεται το διδακτικό έργο. Οι αρμοδιότητες των οργάνων περιγράφονται στην ενότητα 22.

23.1 Διευθυντής και Συντονιστική Επιτροπή

Ιδιότητα	Ονοματεπώνυμο	Βαθμίδα – Γνωστικό αντικείμενο
Διευθυντής του Π.Μ.Σ.	Νικόλαος Αρκαδόπουλος	Καθηγητής Χειρουργικής
Μέλος	Γεώργιος Ζωγράφος	Ομότιμος Καθηγητής Χειρουργικής
Μέλος	Φλώρα Ζαγουρή	Καθηγήτρια Παθολογίας–Ογκολογίας
Μέλος	Κωνσταντίνος Δημητρακάκης	Καθηγητής Μαιευτικής–Γυναικολογίας
Μέλος	Νικόλαος Μιχαλόπουλος	Καθηγητής Χειρουργικής

23.2 Διδάσκοντες

Το διδακτικό έργο του Π.Μ.Σ. ασκούν μέλη Δ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ και διδάσκοντες των λοιπών κατηγοριών που προβλέπει ο Κανονισμός (βλ. ενότητα 17). Οι διδάσκοντες προέρχονται από διαφορετικές ιατρικές ειδικότητες, σύμφωνα με τον διεπιστημονικό χαρακτήρα του Προγράμματος.

Κάθε μάθημα υλοποιείται με σαφή κατανομή ευθυνών. Το Υπεύθυνο Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής έχει τη γενική ευθύνη του μαθήματος και εποπτεύει την εκπαιδευτική διαδικασία, ώστε η ύλη να συνάδει με τους στόχους του Προγράμματος. Ο Υπεύθυνος Διδάσκων αναλαμβάνει τον επιστημονικό συντονισμό: καθορίζει τη δομή και την αλληλουχία των θεματικών ενοτήτων και κατευθύνει τους επιμέρους διδάσκοντες, ώστε το γνωστικό αντικείμενο να καλύπτεται με πληρότητα και συνέπεια.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται ο ορισμός της βιβλιογραφίας και του τρόπου αξιολόγησης, η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και η επικοινωνία με τους φοιτητές.

Ο κατάλογος των διδασκόντων του ακαδημαϊκού έτους 2026–2027 παρατίθεται στο Παράρτημα Α.

24. Ακαδημαϊκός Σύμβουλος

Στο Π.Μ.Σ. «Παθήσεις Μαστού» λειτουργεί υποχρεωτικά ο θεσμός του Ακαδημαϊκού Συμβούλου, σύμφωνα με ειδικό Κανονισμό του Προγράμματος. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής έχει τον δικό του Ακαδημαϊκό Σύμβουλο, ο οποίος τον παρακολουθεί από την έναρξη έως την ολοκλήρωση των σπουδών του και τον στηρίζει στην επίτευξη των ακαδημαϊκών του στόχων.

Τα καθήκοντα του Ακαδημαϊκού Συμβούλου μπορεί να αναλάβει κάθε μέλος Δ.Ε.Π. που διδάσκει στο Π.Μ.Σ., ανεξαρτήτως βαθμίδας. Ανάλογα με τον αριθμό των φοιτητών, η Συντονιστική Επιτροπή μπορεί να τα αναθέσει και σε άλλους διδάσκοντες του Προγράμματος, όπως μέλη Ε.ΔΙ.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., διδάκτορες, καθώς και ομότιμα ή

αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. Η κατανομή των φοιτητών στους Ακαδημαϊκούς Συμβούλους γίνεται με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής, και κάθε φοιτητής ενημερώνεται προσωπικά για τον Σύμβουλό του. Ο Σύμβουλος παραμένει ο ίδιος έως την ολοκλήρωση των σπουδών, ενώ η αντικατάστασή του είναι δυνατή μόνο για πολύ σοβαρούς λόγους, ύστερα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής.

Οι συναντήσεις με τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο πραγματοποιούνται κατόπιν ραντεβού. Ο φοιτητής μπορεί να συζητά μαζί του κάθε ζήτημα που αφορά την ακαδημαϊκή του πορεία, όπως δυσκολίες στα μαθήματα ή στην πρακτική άσκηση και θέματα του Κανονισμού Σπουδών, αλλά και προσωπικές δυσκολίες που ενδέχεται να επηρεάζουν τις σπουδές του. Ο Σύμβουλος, στο μέτρο του δυνατού, δίνει ή προτείνει λύσεις. Μπορεί επίσης να συμβουλεύσει τον φοιτητή για το θέμα της διπλωματικής του εργασίας και για τις επαγγελματικές του προοπτικές, καθώς και να τον ενημερώσει για τις υπηρεσίες που του προσφέρει το Πανεπιστήμιο. Ο ρόλος του διακρίνεται από εκείνον του επιβλέποντος, ο οποίος καθοδηγεί αποκλειστικά τη διπλωματική εργασία.

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος αποτελεί, τέλος, το πρώτο σημείο επαφής του φοιτητή για τα παράπονα και τις ενστάσεις. Τα στοιχεία που καταγράφει για κάθε φοιτητή είναι εμπιστευτικά και προστατεύονται σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων.

25. Διασφάλιση Ποιότητας

Το Π.Μ.Σ. εφαρμόζει την Πολιτική Ποιότητας της Ιατρικής Σχολής, η οποία είναι εναρμονισμένη με την Πολιτική Ποιότητας του ΕΚΠΑ. Λειτουργεί στο πλαίσιο του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, σε συνεργασία με τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του ΕΚΠΑ.

Κάθε χρόνο το Πρόγραμμα αξιολογείται εσωτερικά από τη ΜΟ.ΔΙ.Π., με τη συμμετοχή των φοιτητών, των διδασκόντων, του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού και των μελών της Συντονιστικής Επιτροπής. Στο πλαίσιο αυτό οι φοιτητές συμπληρώνουν σε κάθε εξάμηνο ανώνυμα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια για τα μαθήματα και τους διδάσκοντες. Τα αποτελέσματα κοινοποιούνται στη Συντονιστική Επιτροπή και αξιοποιούνται για τη βελτίωση του Προγράμματος. Για την επικαιροποίηση του προγράμματος σπουδών λαμβάνεται επιπλέον υπόψη η ανατροφοδότηση από τους αποφοίτους και τους κοινωνικούς εταίρους.

Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται επίσης περιοδικά από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), στο πλαίσιο της πιστοποίησής του. Η Πολιτική Ποιότητας και τα σχετικά έγγραφα είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Προγράμματος.

26. Υπηρεσίες ΕΚΠΑ προς τους φοιτητές

Οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας του ΕΚΠΑ (υγειονομική φροντίδα, σίτιση, στέγαση, αναγνωστήρια, πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες) παρέχονται από τη

Διεύθυνση Φοιτητικής Μέριμνας, η οποία στεγάζεται στο κτήριο της οδού Ιπποκράτους 15 και Ακαδημίας (τηλ. 210 368 8233, e-mail: fititikimerimna@uoa.gr). Για περισσότερες πληροφορίες: https://merimna.uoa.gr

26.1 Το Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου (ΚΛΕΙΔΙ)

Το ΚΛΕΙΔΙ αποτελεί ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και έχει ως αντικείμενο την ανάπτυξη, λειτουργία και υποστήριξη των κεντρικών δικτυακών και πληροφοριακών υποδομών του Ιδρύματος. Μέσω του ΚΛΕΙΔΙ παρέχονται υπηρεσίες πληροφορικής και ηλεκτρονικών επικοινωνιών προς όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, συμπεριλαμβανομένων των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού. Το ΚΛΕΙΔΙ υποστηρίζει περισσότερα από 80.000 μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, παρέχοντας ηλεκτρονικές υπηρεσίες και ψηφιακές υποδομές που συμβάλλουν στη στήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας, της έρευνας, της συνεργασίας και της επικοινωνίας εντός του Πανεπιστημίου. Στο πλαίσιο αυτό, παρέχονται υπηρεσίες σύνδεσης στο εσωτερικό δίκτυο του ΕΚΠΑ και στο Διαδίκτυο, τόσο με ενσύρματη όσο και με ασύρματη πρόσβαση, υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μέσω ιδρυματικών λογαριασμών, υπηρεσίες τηλεφωνίας και τηλεδιάσκεψης, καθώς και διαδικτυακές υπηρεσίες που αφορούν τη φιλοξενία ιστοτόπων, την παροχή αποθηκευτικού χώρου και τον διαμοιρασμό αρχείων. Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στην υποστήριξη των χρηστών και στην επίλυση τεχνικών προβλημάτων που σχετίζονται με τις υποδομές πληροφορικής και δικτύου του Ιδρύματος. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες του ΚΛΕΙΔΙ μέσω των ιδρυματικών τους στοιχείων σύνδεσης, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς χρήσης των πληροφοριακών συστημάτων του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Για περισσότερες πληροφορίες: http://www.noc.uoa.gr

26.2 Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

Η υγειονομική φροντίδα των φοιτητών παρέχεται από το Γραφείο Υγειονομικής Φροντίδας της Διεύθυνσης Φοιτητικής Μέριμνας, το οποίο λειτουργεί ιατρεία με κύρια έδρα το κτήριο της οδού Ιπποκράτους 15, καθώς και σε άλλους χώρους του Πανεπιστημίου. Στα ιατρεία περιλαμβάνονται παθολογικά, καρδιολογικά και οφθαλμολογικά ιατρεία, οδοντιατρείο και υπηρεσίες ψυχιατρικής και ψυχολογικής υποστήριξης. Οι ιατροί μπορούν να συνταγογραφούν εξετάσεις, φάρμακα και γυαλιά, ενώ η νοσοκομειακή περίθαλψη παρέχεται στα Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία και Κλινικές. Οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές που δεν έχουν άλλη ασφαλιστική κάλυψη δικαιούνται ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη μέσω του ΕΟΠΥΥ, με τη χρήση του ΑΜΚΑ τους. Στην ίδια υπηρεσία λειτουργεί και η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης του Αιγινητείου Νοσοκομείου, η οποία βοηθά τους φοιτητές να διαχειρίζονται δυσκολίες που αντιμετωπίζουν μέσα και έξω από το Πανεπιστήμιο.

Τηλέφωνα: Γραμματεία Γραφείου Υγειονομικής Φροντίδας 210 3688208, Οδοντιατρείο 210 3688210, Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης 210 3688226. Για περισσότερες πληροφορίες:

https://merimna.uoa.gr/tmimata_kai_armodiotites/tmima_monadas_ypostirixis_foititon/grafeio_ygeionomikis_frontidas

26.3 Φοιτητικά Εστιατόρια

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών, μεριμνώντας για τη σίτιση των φοιτητών του, λειτουργεί φοιτητικά εστιατόρια μέσω του Τμήματος Σίτισης – Στέγασης της Διεύθυνσης Φοιτητικής Μέριμνας. Στον χώρο της Ιατρικής Σχολής στο Γουδί λειτουργεί εστιατόριο που εξυπηρετεί τους φοιτητές των Επιστημών Υγείας. Οι αιτήσεις για δωρεάν σίτιση υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο https://merimna-apps.uoa.gr, με τους ιδρυματικούς κωδικούς των φοιτητών, εντός των προθεσμιών που ανακοινώνονται κάθε ακαδημαϊκό έτος. Για περισσότερες πληροφορίες ως προς τις κατηγορίες φοιτητών που δικαιούνται δωρεάν σίτιση: https://merimna.uoa.gr

26.4 Μαθήματα Ξένων Γλωσσών

Το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι μια ανεξάρτητη και αυτοτελής ακαδημαϊκή μονάδα, η οποία παρέχει ανωτέρου επιπέδου διδασκαλία ξένων γλωσσών όλων των επιπέδων. Επιπλέον, προσφέρονται ειδικά προγράμματα για όποιον επιθυμεί να εξειδικευτεί στη γλώσσα, τη μετάφραση, τη νομική ή την ιατρική επιστήμη. Για περισσότερες πληροφορίες: http://www.didaskaleio.uoa.gr

26.5 Μουσικό Τμήμα

Αντικείμενο του Μουσικού Τμήματος είναι η μουσική επιμόρφωση των φοιτητών και ιδίως η οργάνωση μαθημάτων και σεμιναρίων μουσικολογίας, ιστορίας της μουσικής, μουσικών οργάνων, έντεχνης, δημοτικής και βυζαντινής μουσικής, καθώς και η οργάνωση και λειτουργία φοιτητικής χορωδίας και ορχήστρας. Βασικός πυρήνας της λειτουργίας του και της συμμετοχής του στον πανεπιστημιακό βίο ήταν –και παραμένει– η μικτή χορωδία και ορχήστρα του Πανεπιστημίου Αθηνών, με ρεπερτόριο τόσο κλασικό όσο και ελληνικό. Οι εμφανίσεις του Μουσικού Τμήματος σε πανεπιστημιακές τελετές και σε συναυλίες εντός και εκτός Πανεπιστημίου, εντός και εκτός Ελλάδας, συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον των φοιτητών και αποτελούν κίνητρο για τη συμμετοχή τους. Στο Μουσικό Τμήμα, εκτός από την άσκηση της τέχνης, καλλιεργείται και η επικοινωνία μεταξύ φοιτητών διαφορετικών επιστημών. Για περισσότερες πληροφορίες: https://merimna.uoa.gr

26.6 Γυμναστική και Αθλήματα

Αντικείμενο του Πανεπιστημιακού Γυμναστηρίου είναι η οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων σωματικής άσκησης και αθλητικών δραστηριοτήτων των φοιτητών και φοιτητριών, περιλαμβανομένης και της διδασκαλίας της τέχνης των αθλημάτων. Το Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο και οι αθλητικές εγκαταστάσεις του στην Πανεπιστημιούπολη – Άνω Ιλίσια είναι στη διάθεση όλων των φοιτητών – φοιτητριών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ώστε να συμμετέχουν στα διάφορα προγράμματα και τμήματα άθλησης. Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές – φοιτήτριες μπορούν να επιλέξουν από μια ποικιλία αθλημάτων/δραστηριοτήτων, εντός και εκτός των εγκαταστάσεων του Πανεπιστημιακού Γυμναστηρίου, όπως η αντισφαίριση, η καλαθοσφαίριση, η πετοσφαίριση, το ποδόσφαιρο, η κολύμβηση, οι παραδοσιακοί χοροί,

το σκάκι, η πεζοπορία κ.ά. Οι συμμετέχοντες φοιτητές – φοιτήτριες, εκτός από την ψυχαγωγική συμμετοχή τους στις δραστηριότητες, μπορούν να πλαισιώσουν τις αντιπροσωπευτικές ομάδες του Τμήματός τους ή και του Πανεπιστημίου και να συμμετέχουν κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους σε εσωτερικά, διαπανεπιστημιακά και διεθνή φοιτητικά πρωταθλήματα.

26.7 Φοιτητική Στέγη

Για θέματα φοιτητικής στέγης αρμόδια είναι το Τμήμα Σίτισης – Στέγασης και το Τμήμα Φοιτητικών Εστιών της Διεύθυνσης Φοιτητικής Μέριμνας, τα οποία ενημερώνουν τους φοιτητές για τη διαδικασία εισόδου στις Φοιτητικές Εστίες και για τις σχετικές παροχές. Για περισσότερες πληροφορίες: http://fepa.uoa.gr

26.8 Γραφείο Διασύνδεσης και Επιχειρηματικότητας

Το Γραφείο Διασύνδεσης αποτελεί τον συνδετικό κρίκο μεταξύ του Πανεπιστημίου και του χώρου αναζήτησης εργασίας, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών στους φοιτητές και απόφοιτους του Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει ως κύριο στόχο να προετοιμάσει τους νέους αποφοίτους για την ομαλή ένταξή τους στον επαγγελματικό στίβο, να τους διευκολύνει και να τους υποστηρίξει στην επαγγελματική και εκπαιδευτική τους πορεία. Συγκεκριμένα, το Γραφείο Διασύνδεσης παρέχει τις παρακάτω υπηρεσίες:

Ι. Συμβουλευτική επαγγελματικού προσανατολισμού και σταδιοδρομίας για φοιτητές και αποφοίτους, τόσο κατά τη διαδικασία αναζήτησης εργασίας όσο και κατά τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων για μεταπτυχιακές σπουδές. ΙΙ. Ανάρτηση αγγελιών εργασίας και σύνδεση με την αγορά εργασίας, μέσω δικτύου συνεργαζόμενων φορέων εργασίας και πρακτικής άσκησης. ΙΙΙ. Πληροφόρηση για μεταπτυχιακές σπουδές και υποτροφίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. IV. Διοργάνωση Ημερών Καριέρας, σεμιναρίων και άλλων εκδηλώσεων. V. Μελέτες για την απασχολησιμότητα των αποφοίτων. VI. Συμβουλευτική επιχειρηματικότητας.

Επικοινωνία: Ακαδημίας 52, 106 79 Αθήνα, τηλ. 210 368 8150-1, e-mail: career@uoa.gr. Για περισσότερες πληροφορίες: https://career.uoa.gr

26.9 Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών

Για την ψυχαγωγία και την ανάπτυξη της καλλιτεχνικής ταυτότητας των φοιτητών λειτουργεί ο Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών Πανεπιστημίου Αθηνών (Π.Ο.Φ.Π.Α.), ο οποίος στοχεύει στην υποστήριξη και προώθηση των καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων των φοιτητών του ΕΚΠΑ. Είναι ένας «τόπος» συλλογικής έκφρασης και δημιουργίας, όπου οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με έργα τέχνης και ενθαρρύνονται να δημιουργούν τα δικά τους καλλιτεχνικά έργα. Ο Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών περιλαμβάνει τέσσερις τομείς: α) τον Θεατρικό, β) τον Χορευτικό, γ) τον Κινηματογραφικό και δ) τον Φωτογραφικό. Για να γίνει ένας φοιτητής μέλος του Π.Ο.Φ.Π.Α., αρκεί μια γραπτή αίτηση στον τομέα που τον ενδιαφέρει. Τον Πολιτιστικό Όμιλο εκπροσωπεί Διοικούσα Επιτροπή, εκλεγμένη από το σύνολο των μελών του. Ο Όμιλος διοργανώνει διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις, στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν όσοι φοιτητές επιθυμούν.

26.10 Φοιτητικά Αναγνωστήρια

Φοιτητικά αναγνωστήρια λειτουργούν στο κτήριο της Διεύθυνσης Φοιτητικής Μέριμνας, επί της οδού Ιπποκράτους 15, καθώς και στους χώρους της Πανεπιστημιούπολης, με ευθύνη του Γραφείου Φοιτητικών Αναγνωστηρίων και Αιθουσών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών. Στους χώρους των αναγνωστηρίων οι φοιτητές μελετούν με δικά τους βιβλία ή με βιβλία της βιβλιοθήκης, τα οποία δανείζονται για χρήση εντός του αναγνωστηρίου.

27. Πρόσβαση στους χώρους διεξαγωγής των μαθημάτων

Τα θεωρητικά μαθήματα διεξάγονται στο Αμφιθέατρο Παθολογικής Ανατομικής της Ιατρικής Σχολής στο Γουδί, ενώ η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στεγάζεται στο Π.Γ.Ν. «Αττικόν» στο Χαϊδάρι. Οι χώροι της πρακτικής άσκησης, με τις διευθύνσεις τους, παρουσιάζονται στην ενότητα 14.

27.1 Αμφιθέατρο Παθολογικής Ανατομικής

Μικράς Ασίας 75, 115 27 Γουδί

- **Με μετρό:** ο σταθμός Αμπελόκηποι (Γραμμή 3) απέχει περίπου 15 λεπτά με τα πόδια.
- **Με λεωφορείο:** στάση «Λαϊκό» (γραμμές 140, 622, 815) και στάση «Νοσοκομείο Παίδων» (γραμμή 230). Από τη Λεωφόρο Κηφισίας και τη Λεωφόρο Μεσογείων περνούν επίσης πολλές γραμμές λεωφορείων και τρόλεϊ.

27.2 Π.Γ.Ν. «Αττικόν» – Γραμματεία Π.Μ.Σ.

Ρίμινι 1, 124 61 Χαϊδάρι, δίπλα στα στρατόπεδα «Καραϊσκάκη»

- **Με αυτοκίνητο:** η πρόσβαση γίνεται από τη Λεωφόρο Αθηνών. Μετά το «Παλατάκι» στο Χαϊδάρι, στα επόμενα φανάρια στρίβετε δεξιά και ακολουθείτε τις πινακίδες προς το «Αττικόν» και τα στρατόπεδα «Καραϊσκάκης Α» και «Καραϊσκάκης Β».
- **Με μετρό και λεωφορείο:**
  - Σταθμός μετρό Αιγάλεω (Ιερά Οδός): λεωφορείο 750 → στάση «Τέρμα Αττικόν Νοσοκομείο».
  - Αιγάλεω (οδός Θηβών) και Πειραιάς (Πλατεία Καραϊσκάκη): λεωφορείο 845 → στάση «ΚΕΒΟΠ».
  - Σταθμός μετρό Μεταξουργείο: λεωφορείο Α15 → στάση «ΚΕΒΟΠ» ή Β15 → στάση «Παλατάκι».
  - Πλατεία Κουμουνδούρου: λεωφορείο Β16 ή Express Αθήνα–Ελευσίνα → στάση «ΚΕΒΟΠ».
  - Διαδημοτική γραμμή 892 (Αγία Βαρβάρα–Άγιοι Ανάργυροι) → στάση «Αττικόν Νοσοκομείο».
- **Τοπική συγκοινωνία Δήμου Χαϊδαρίου:** 210 532 4600, 213 204 7200.

Πληροφορίες για δρομολόγια: ΟΑΣΑ, τηλ. 11185, www.oasa.gr

28. Στοιχεία Επικοινωνίας

Η επίσημη ενημέρωση των φοιτητών γίνεται μέσω του ιδρυματικού τους ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του Π.Μ.Σ. (breastmsc.med.uoa.gr). Για τα διοικητικά θέματα των σπουδών τους οι φοιτητές απευθύνονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. (βλ. ενότητα 22.2). Για ζητήματα πρόσβασης στην e-class ή για τεχνικά θέματα κατά τη σύγχρονη εξ αποστάσεως διδασκαλία, απευθύνονται στην τεχνική υποστήριξη.

28.1 Γραμματεία Π.Μ.Σ.

Η Γραμματεία στεγάζεται στο Π.Γ.Ν. «Αττικόν», όπου βρίσκεται και το γραφείο του Διευθυντή του Π.Μ.Σ.

Υπεύθυνη Γραμματείας: Κατερίνα Χατζηαγγελή

- Διεύθυνση: Π.Γ.Ν. «Αττικόν», Ρίμινι 1, 124 61 Χαϊδάρι
- Τηλέφωνο: 693 657 6528
- Email: breastmsc@med.uoa.gr

28.2 Τεχνική υποστήριξη

Υπεύθυνος τεχνικής υποστήριξης: Νίκος Παπαγεωργίου

- Email: nikolaospap@med.uoa.gr

28.3 Υποστήριξη διπλωματικών εργασιών

Για την εκπόνηση και τη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας, οι φοιτητές μπορούν να απευθύνονται στην επιστημονική συνεργάτιδα του Π.Μ.Σ., η οποία τους υποστηρίζει παράλληλα με τον επιβλέποντα.

Επιστημονική συνεργάτιδα: Μαρία Παπαδολιοπούλου

- Email: breastmsc@med.uoa.gr

28.4 Ηλεκτρονική φόρμα επικοινωνίας

Αιτήματα προς το Π.Μ.Σ. μπορούν να υποβάλλονται και μέσω της ηλεκτρονικής φόρμας επικοινωνίας της ιστοσελίδας. Ο αποστολέας επιλέγει την κατηγορία του αιτήματος, Γραμματεία ή Τεχνική υποστήριξη, ώστε το μήνυμα να φτάσει στον αρμόδιο. Τα στοιχεία που καταχωρούνται στη φόρμα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη διεκπεραίωση του αιτήματος και η επεξεργασία τους γίνεται σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων και την πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένων του ΕΚΠΑ.

29. Χρήσιμοι σύνδεσμοι

Οι σύνδεσμοι που ακολουθούν αφορούν τις κυριότερες ψηφιακές και ακαδημαϊκές υπηρεσίες που χρησιμοποιούν οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Πληρέστερος κατάλογος, με τα συνεργαζόμενα νοσοκομεία, τις επιστημονικές εταιρείες, τις κατευθυντήριες οδηγίες και τα επιστημονικά περιοδικά, είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Υπηρεσία	Σύνδεσμος
Ψηφιακές υπηρεσίες ΕΚΠΑ	
Ηλεκτρονική Τάξη (e-class)	https://eclass.uoa.gr/courses/MED2484/
Ιδρυματικό ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	webmail.uoa.gr
Webex (σύγχρονη εξ αποστάσεως	uoa.webex.com

εκπαίδευση)	
Βιβλιοθήκες και ψηφιακοί πόροι	
Βιβλιοθήκες ΕΚΠΑ	www.lib.uoa.gr
«Πέργαμος» – Ψηφιακό αποθετήριο ΕΚΠΑ	pergamos.lib.uoa.gr
HEAL-Link (ηλεκτρονικά περιοδικά)	www.heal-link.gr
PubMed / MEDLINE	pubmed.ncbi.nlm.nih.gov
Cochrane Library	www.cochranelibrary.com
Scopus	www.scopus.com
UpToDate	www.uptodate.com
ΕΚΠΑ και Ιατρική Σχολή	
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	www.uoa.gr
Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ	school.med.uoa.gr
Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) ΕΚΠΑ	modip.uoa.gr
Διαδραστικοί χάρτες ΕΚΠΑ	maps.uoa.gr
Αρμόδιες αρχές	
Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.)	ethaae.gr
ΔΟΑΤΑΠ (αναγνώριση τίτλων αλλοδαπής)	doatap.gr

30. Τελικές διατάξεις

Οι ήδη εγγεγραμμένοι φοιτητές ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό του Π.Μ.Σ. Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ ή στον Κανονισμό του Π.Μ.Σ., αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του Προγράμματος.

Ο Οδηγός Σπουδών έχει ενημερωτικό χαρακτήρα. Σε περίπτωση απόκλισης ισχύουν όσα ορίζει ο Κανονισμός του Π.Μ.Σ. Ο Κανονισμός και οι επικαιροποιήσεις του Οδηγού αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Προγράμματος.

Παράρτημα Α – Κατάλογος διδασκόντων ακαδημαϊκού έτους 2026–2027

Αλφαβητικός κατάλογος των 98 διδασκόντων του ακαδημαϊκού έτους 2026–2027, με το εξάμηνο στο οποίο διδάσκει ο καθένας. Περιλαμβάνονται οι διδάσκοντες, οι υπεύθυνοι ενοτήτων και τα υπεύθυνα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής. Οι υπεύθυνοι μαθημάτων και ενοτήτων παρατίθενται στον πίνακα που ακολουθεί.

Α/Α	Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα και φορέας	Εξάμηνο
1	Αγγελόπουλος	Μιχαήλ	Ακτινοδιαγνώστης Μαστού, Κέντρο Απεικόνισης Μαστού και Γυναίκας, Αθήνα.	Α΄
2	Αλαφάκη	Μαρία	Τεχνολόγος – Ακτινολόγος, Επιστημονική Συνεργάτης, Α΄ Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική ΕΚΠΑ, Μονάδα Μαστού ΓΝ «Ιπποκράτειο».	Α΄
3	Αρκαδόπουλος	Νικόλαος	Καθηγητής Χειρουργικής ΕΚΠΑ, Διευθυντής Δ΄ Χειρουργικής Κλινικής ΕΚΠΑ, ΠΓΝ «Αττικόν».	Α΄, Β΄
4	Βάσσος	Νικόλαος	Γενικός Χειρουργός –Χειρουργός Ογκολόγος, Καθηγητής Χειρουργικής Πανεπιστημίου Χαϊδελβέργης και Χειρουργικής Ογκολογίας Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, Διευθυντής Κλινικής Χειρουργικής Ογκολογίας, Ιατρικό Κέντρο Αθηνών.	Β΄
5	Βενιζέλος	Βασίλειος	Χειρουργός Μαστού, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Λευκωσίας (UNIC), Διευθυντής Πιστοποιημένης Μονάδας Μαστού, Metropolitan Hospital.	Β΄
6	Βούρτση	Αθηνά	Επιστημονικά Υπεύθυνη ATHENA MEDICAL, Ιδρυτική Πρόεδρος Ε.Ε.Α.Μ.	Α΄
7	Γεωργακόπουλος	Ιωάννης	Αναπληρωτής Καθηγητής Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Ακτινοθεραπευτής–Ογκολόγος, Νοσοκομείο «Αρεταίειο».	Β΄
8	Γεωργίου	Ειρήνη	Ακτινοδιαγνώστρια Μαστού, Διευθύντρια, Επιστημονικά Υπεύθυνη Τμήματος Διαγνωστικής Μαστού, ΓΑΟΝΑ «Ο Άγιος Σάββας».	Α΄
9	Γιάλλουρου	Αννέζα	Επίκουρη Καθηγήτρια Χειρουργικής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κύπρου, Υπεύθυνη Εξειδικευμένου Κέντρου Μαστού, Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.	Β΄
10	Γρηγορόπουλος	Πέτρος	Χειρουργός, Διευθυντής Α΄ Χειρουργικής Κλινικής και Διευθυντής Χειρουργικού Τομέα, Γενικό Ογκολογικό Νοσοκομείο Κηφισιάς «Οι Άγιοι Ανάργυροι».	Α΄
11	Δημακάκος	Ευάγγελος	Παθολόγος–Αγγειολόγος, Υπεύθυνος Αγγειολογικού Ιατρείου Γ΄ Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής, Νοσοκομείο «Η Σωτηρία», Διευθυντής Κέντρου Πρόληψης, Διάγνωσης και Θεραπείας Λεμφοιδήματος, Metropolitan Hospital.	Β΄
12	Δημητρακάκης	Κωνσταντίνος	Καθηγητής Μαιευτικής – Γυναικολογίας, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Υπεύθυνος Τμήματος Μαστού, Α΄ Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική ΕΚΠΑ, ΓΝΑ «Αλεξάνδρα».	Α΄, Β΄

Α/Α	Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα και φορέας	Εξάμηνο
13	Εμμανουηλίδης	Χρήστος	Παθολόγος–Ογκολόγος, πρώην Αναπληρωτής Καθηγητής UCLA, Ιατρικό Διαβαλκανικό Θεσσαλονίκης.	Β΄
14	Ευφραιμίδου	Ελένη	Καθηγήτρια Χειρουργικής, Τμήμα Ιατρικής Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, Διευθύντρια Α΄ Πανεπιστημιακής Χειρουργικής Κλινικής, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης.	Α΄
15	Ζαγουρή	Φλώρα	Καθηγήτρια Παθολογίας–Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Θεραπευτική Κλινική, ΓΝΑ «Αλεξάνδρα».	Β΄
16	Ζαμπάκος	Γεώργιος	Πλαστικός Χειρουργός, Συνεργάτης Δ΄ Κλινικής Μαστού, ΜΗΤΕΡΑ· συνεργασία και με Metropolitan General.	Β΄
17	Ζυγογιάννη	Άννα	Καθηγήτρια Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Εργαστήριο Κλινικής Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας, ΠΓΝ «Αττικόν».	Β΄
18	Ζωγράφος	Γεώργιος	Ομότιμος Καθηγητής Χειρουργικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ.	Α΄
19	Ζωγράφου	Ελένη	Ιατρός Βιολόγος, MD, BSc, MSc, PhD, Επιστημονικός Συνεργάτης, Θεραπευτική Κλινική ΕΚΠΑ, ΓΝΑ «Αλεξάνδρα».	Α΄
20	Θεοχάρη	Μαρία	Παθολόγος–Ογκολόγος, Συντονίστρια Διευθύντρια Ογκολογικής Μονάδας ΕΣΥ, ΓΝΑ «Ιπποκράτειο».	Β΄
21	Ιγνατιάδου	Ελευθερία Β.	Χειρουργός Μαστού, Διευθύντρια Δ΄ Χειρουργικής Κλινικής Μαστού, Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν».	Β΄
22	Κακλαμάνος	Ιωάννης Γ.	Καθηγητής Γενικής Χειρουργικής, Τμήμα Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ, Διευθυντής Πανεπιστημιακής Χειρουργικής Κλινικής, Γενικό Ογκολογικό Νοσοκομείο Κηφισιάς «Οι Άγιοι Ανάργυροι».	Α΄
23	Καλαϊτζή	Καλλιόπη	Ιατρός Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης, Επιστημονικά Υπεύθυνη Ιατρείου Ιατρικής Τρόπου Ζωής, Ευρωκλινική Αθηνών, Ακαδημαϊκή Υπότροφος Β΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής / Μονάδας Έρευνας Ογκολογικής Κλινικής ΕΚΠΑ, ΠΓΝ «Αττικόν».	Β΄
24	Καλαμπόκας	Θεόδωρος	Αναπληρωτής Καθηγητής Μαιευτικής–Γυναικολογίας ΕΚΠΑ, Β΄ Μαιευτική–Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο «Αρεταίειο».	Β΄
25	Καλημέρης	Κωνσταντίνος	Αναπληρωτής Καθηγητής Αναισθησιολογίας ΕΚΠΑ, Β΄ Πανεπιστημιακή Κλινική Αναισθησιολογίας, ΠΓΝ «Αττικόν».	Β΄
26	Καλλές	Βασίλειος	Γενικός Χειρουργός –Χειρουργός Μαστού, Επιμελητής Α΄ Χειρουργικής Κλινικής, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών· Τμήμα Χειρουργικής Ογκολογίας και Μονάδα Μαστού, Mediterraneo Hospital.	Β΄
27	Καπετανάκης	Γεώργιος	Πρόεδρος της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου (ΕΛΛΟΚ), Εκπρόσωπος Ασθενών.	Β΄

Α/Α	Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα και φορέας	Εξάμηνο
28	Καραθανάσης	Παναγιώτης	Χειρουργός Μαστού, MD, MSc, PhD©, Metropolitan Hospital.	Α΄
29	Καρακατσάνης	Ανδρέας	Associate Professor / Reader in Breast Surgery, Πανεπιστήμιο Ουψάλας, Senior Consultant Breast Surgeon, Τμήμα Χειρουργικής, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ουψάλας, Σουηδία.	Β΄
30	Καρυδάκης	Βασίλειος	Consultant Breast and Oncoplastic Surgeon, Medway NHS Foundation Trust, Kent, Ηνωμένο Βασίλειο.	Β΄
31	Καρυκατζής	Θωμάς	Ιατρός Ακτινολόγος – Ειδικός Ακτινοδιαγνώστης Μαστού.	Α΄
32	Κατάκη	Αγάπη	Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό, Α΄ Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική, ΓΝ «Ιπποκράτειο».	Α΄
33	Κατσαραγάκης	Στυλιανός	Αναπληρωτής Καθηγητής Ανακουφιστικής Φροντίδας, Τμήμα Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ, Διευθυντής Εργαστηρίου Ανάπτυξης και Βελτίωσης Συστημάτων Νοσηλευτικής Φροντίδας.	Β΄
34	Κοκορόπουλος	Παναγιώτης	Επίκουρος Καθηγητής Χειρουργικής, Δ΄ Πανεπιστημιακή Χειρουργική Κλινική ΕΚΠΑ.	Α΄
35	Κοντοάγγελος	Κωνσταντίνος	Καθηγητής Ψυχιατρικής ΕΚΠΑ, Α΄ Ψυχιατρική Κλινική, «Αιγινήτειο» Νοσοκομείο.	Β΄
36	Κοντός	Μιχαήλ	Καθηγητής Χειρουργικής και Χειρουργικής Μαστού ΕΚΠΑ, Α΄ Χειρουργική Κλινική, ΓΝΑ «Λαϊκό».	Β΄
37	Κοντούλης	Θεόδωρος	Ειδικός Χειρουργός Μαστού, Κέντρα Μαστού κλινικών «Γένεσις» και «Άγιος Λουκάς», Θεσσαλονίκη.	Β΄
38	Κοτσίνας	Αθανάσιος	Καθηγητής, Εργαστήριο Ιστολογίας – Εμβρυολογίας, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ.	Α΄
39	Κοττέας	Ηλίας	Καθηγητής Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Γ΄ Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο «Η Σωτηρία».	Β΄
40	Κουγιουμτζοπούλου	Ανδρομάχη	Ακτινοθεραπεύτρια–Ογκολόγος, Μονάδα Ακτινοθεραπείας, Β΄ Εργαστήριο Ακτινολογίας ΕΚΠΑ, ΠΓΝ «Αττικόν».	Β΄
41	Κουλουλίας	Βασίλειος	Καθηγητής Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Υπεύθυνος Μονάδας Ακτινοθεραπείας, ΠΓΝ «Αττικόν».	Β΄
42	Κούτρας	Άγγελος	Καθηγητής Παθολογίας – Ογκολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Διευθυντής Ογκολογικού Τμήματος ΠΓΝ Πατρών.	Α΄
43	Κυριαζόγλου	Αναστάσιος	Επίκουρος Καθηγητής Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Παθολόγος–Ογκολόγος, Β΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, ΠΓΝ «Αττικόν».	Β΄
44	Κυριόπουλος	Ηλίας	Επίκουρος Καθηγητής Οικονομικών της Υγείας, Τμήμα Πολιτικής Υγείας, London School of Economics and Political Science (LSE).	Α΄

Α/Α	Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα και φορέας	Εξάμηνο
45	Κωτσαντής	Ιωάννης	Επίκουρος Καθηγητής Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Παθολόγος–Ογκολόγος, Β΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, ΠΓΝ «Αττικόν».	Β΄
46	Λαζάρου	Σπυρίδων	Επίκουρος Καθηγητής Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Ακτινοδιαγνώστης Μαστού.	Α΄
47	Λανίτης	Σοφοκλής	Γενικός Χειρουργός –Χειρουργός Μαστού, Διευθυντής Β΄ Χειρουργικής Κλινικής, ΓΝΑ «Κοργιαλένειο–Μπενάκειο ΕΕΣ».	Β΄
48	Λιακούλη	Ζωή	Ακτινοθεραπεύτρια–Ογκολόγος, Νοσοκομείο «Αρεταίειο», Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ.	Β΄
49	Λιόντος	Μιχάλης	Αναπληρωτής Καθηγητής Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Παθολόγος–Ογκολόγος, Ογκολογική Μονάδα Θεραπευτικής Κλινικής, ΓΝΑ «Αλεξάνδρα».	Β΄
50	Λυκούδης	Παναγής	Επίκουρος Καθηγητής Χειρουργικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ.	Α΄
51	Λυμπερόπουλος	Νικόλαος	Πλαστικός και Επανορθωτικός Χειρουργός, Διευθυντής Β΄ Κλινικής Πλαστικής Επανορθωτικής Χειρουργικής–Μικροχειρουργικής, ΙΑΣΩ· Consultant, Mid Yorkshire Teaching Hospitals, Honorary Professor, University of Bradford, Honorary Senior Lecturer, University of Leeds.	Β΄
52	Μαντάς	Δημήτριος	Καθηγητής Χειρουργικής ΕΚΠΑ, Β΄ Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική, ΓΝΑ «Λαϊκό».	Β΄
53	Μαρινόπουλος	Σπυρίδων	Γυναικολόγος – Χειρουργός Μαστού, Επιμελητής Α΄ ΕΣΥ, Α΄ Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική ΕΚΠΑ, ΓΝ «Αλεξάνδρα».	Α΄
54	Μαρνέρη	Αλεξάνδρα	Χειρουργός Μαστού, Επιμελήτρια Β΄, Θεαγένειο Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης.	Α΄
55	Ματιάτου	Μαρία	Χειρουργός Μαστού, Επιμελήτρια Μονάδας Μαστού Metropolitan, Κλινική Επίκουρη Καθηγήτρια UNIC.	Α΄
56	Μαχαίρας	Νικόλαος	Επίκουρος Καθηγητής Χειρουργικής, Β΄ Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική ΕΚΠΑ.	Α΄
57	Μεταξάς	Γεώργιος	Χειρουργός Μαστού, Συντονιστής Διευθυντής Χειρουργικού Τμήματος, ΓΝΜΑ «Έλενα Βενιζέλου».	Β΄
58	Μεταξάς	Μαρίνος	Εμπειρογνώμων Ακτινοφυσικός, ΕΛΕ Α' Βαθμίδας, Κέντρο Κλινικής και Πειραματικής Χειρουργικής και Μεταφραστικής Έρευνας, Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ).	Β΄
59	Μητρούσιας	Απόστολος	Επιμελητής Χειρουργικής, 251 ΓΝ Αεροπορίας, Χειρουργός Μαστού.	Α΄
60	Μιχαλάκη	Βασιλική	Παθολόγος–Ογκολόγος, μέλος ΕΔΙΠ Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Β΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο «Αρεταίειο».	Β΄

Α/Α	Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα και φορέας	Εξάμηνο
61	Μιχαλόπουλος	Αριστοτέλης	Ειδικός Ακτινοδιαγνώστης Μαστού, Digital Mamo.	Α΄
62	Μιχαλόπουλος	Νικόλαος	Καθηγητής Χειρουργικής ΕΚΠΑ, Διευθυντής Μονάδας Μαστού, Α΄ Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική ΕΚΠΑ, ΓΝΑ «Ιπποκράτειο».	Β΄
63	Μπαρμπούνης	Βασίλειος	Παθολόγος–Ογκολόγος, Διευθυντής Ε΄ Ογκολογικής Κλινικής, ΙΑΣΩ Γενική Κλινική.	Β΄
64	Μπούτας	Ιωάννης	Επίκουρος Καθηγητής Μαιευτικής–Γυναικολογίας και Χειρουργικής Μαστού, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης.	Β΄
65	Νασίκας	Δημήτριος	Χειρουργός Μαστού, MD, MBS, PhD, FACS, Αναπληρωτής Διευθυντής Γ΄ Κλινικής Μαστού, Metropolitan General.	Α΄
66	Νικοπούλου	Αγγελική	Ειδική Ακτινοδιαγνώστρια Μαστού.	Α΄
67	Νόννη	Αφροδίτη	Καθηγήτρια Παθολογικής Ανατομικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ.	Α΄
68	Ξεπαπαδάκης	Γρηγόριος	Χειρουργός Μαστού, Διευθυντής Β΄ Κλινικής Μαστού, ΙΑΣΩ.	Β΄
69	Οικονομοπούλου	Παναγιώτα	Επίκουρη Καθηγήτρια Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Παθολόγος–Ογκολόγος, Β΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, ΠΓΝ «Αττικόν».	Β΄
70	Πανουργιά	Ευαγγελία	Επίκουρη Καθηγήτρια Ακτινολογίας ΕΚΠΑ, 1ο Εργαστήριο Ακτινολογίας, Αρεταίειο Νοσοκομείο.	Α΄
71	Παπαδόπουλος	Νικόλαος	Καθηγητής Πλαστικής Χειρουργικής ΕΚΠΑ, Επιστημονικά Υπεύθυνος Τμήματος Πλαστικής Χειρουργικής, Ευγενίδειο Θεραπευτήριο ΕΚΠΑ.	Β΄
72	Παπαθεοδωρίδη	Άλκηστις Μαρία	Παθολόγος Ογκολόγος, Αρεταίειο Νοσοκομείο.	Α΄
73	Παπακωνσταντίνου	Δημήτριος	Ακαδημαϊκός Υπότροφος, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Γ΄ Χειρουργική Κλινική, «Αττικόν».	Α΄
74	Παπαπαναγιώτου	Ιωάννης	Επίκουρος Καθηγητής ΕΚΠΑ, Γυναικολόγος –Χειρουργός Μαστού, Νοσοκομείο «Αλεξάνδρα»· συνεργάτης ΙΑΣΩ.	Β΄
75	Παπαχατζοπούλου	Ευτυχία	Γυναικολόγος – Χειρουργός Μαστού, MSc, PhD, FEBS.	Α΄
76	Παρασκευάκου	Γεωργία	Χειρουργός Μαστού, Συνεργάτιδα Δ΄ Κλινικής Μαστού, ΜΗΤΕΡΑ.	Β΄
77	Πατέρας	Ιωάννης	Επίκουρος Καθηγητής, Παθολογοανατόμος, 2ο Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, ΠΓΝ «ΑΤΤΙΚΟΝ», ΕΚΠΑ.	Α΄

Α/Α	Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα και φορέας	Εξάμηνο
78	Πολίτη	Αικατερίνη	Καθηγήτρια Κυτταρολογίας ΕΚΠΑ, Αρεταίειο Νοσοκομείο.	Α΄
79	Πουλακάκη	Φιορίτα	Χειρουργός Μαστού, Διευθύντρια Κλινικής Μαστού, Ιατρικό Κέντρο Αθηνών.	Β΄
80	Ρουσάκης	Αρκάδιος	Διευθυντής Τμήματος Αξονικής και Μαγνητικής Τομογραφίας, Νοσοκομεία «Υγεία» και «Μητέρα».	Α΄
81	Σεραφειμίδης	Κωνσταντίνος	Consultant Breast and Oncoplastic Surgeon, Singleton Hospital, Swansea Bay University Health Board, Ουαλία, Ηνωμένο Βασίλειο.	Β΄
82	Σεργεντάνης	Θεόδωρος	Αναπληρωτής Καθηγητής Επιδημιολογίας – Μεθοδολογίας της Έρευνας, Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής.	Α΄
83	Σιούτης	Δημοσθένης	Μαιευτήρας- Χειρουργός Γυναικολόγος, MD, MSc, PhD.	Β΄
84	Σκαφίδα	Ευθυμία	Παθολόγος–Ογκολόγος, Επιμελήτρια Α΄ Ογκολογικής Κλινικής, ΙΑΣΩ Γενική Κλινική.	Β΄
85	Σκόνδρα	Μαρία	Παθολόγος–Ογκολόγος, Συνεργάτιδα Γ΄ Ογκολογικής Κλινικής ΙΑΣΩ· συνεργασίες με κλινικές ΡΕΑ και «Λευκός Σταυρός».	Β΄
86	Σουβατζόγλου	Μιχάλης	Επίκουρος Καθηγητής Πυρηνικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Αρεταίειο Νοσοκομείο.	Α΄
87	Σπυροπούλου	Γεωργία-Αλεξάνδρα	Καθηγήτρια Πλαστικής Χειρουργικής ΑΠΘ, Κλινική Πλαστικής Χειρουργικής, Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου».	Β΄
88	Σταφυλά	Βάνια	Χειρουργός Μαστού, Συνεργάτιδα Δ΄ Κλινικής Μαστού ΜΗΤΕΡΑ, Εντεταλμένη Διδάσκουσα Χειρουργικής Μαστού, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ.	Β΄
89	Συργιάννης	Κωνσταντίνος	Ιατρός – Ακτινοδιαγνώστης, MD, PhD, EDBI, Διευθυντής Απεικονιστικού Τμήματος Μονάδας Μαστού, Metropolitan.	Α΄
90	Τασουλής	Μάριος	Consultant Oncoplastic Breast Surgeon, The Royal Marsden NHS Foundation Trust, Honorary Clinical Senior Lecturer, The Institute of Cancer Research, Λονδίνο.	Β΄
91	Τρυφωνόπουλος	Δημήτριος	Παθολόγος–Ογκολόγος, Επιστημονικά Υπεύθυνος –Διευθυντής Β΄ Παθολογικού Ογκολογικού Τμήματος, ΓΑΟΝΑ «Ο Άγιος Σάββας».	Β΄
92	Φούκας	Περικλής	Καθηγητής, Β΄ Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, ΠΓΝ «ΑΤΤΙΚΟΝ».	Α΄
93	Φρούντζας	Μάξιμος	Γενικός Χειρουργός, Α΄ Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική ΕΚΠΑ, ΓΝΑ «Ιπποκράτειο».	Α΄
94	Φωστήρα	Φλωρεντία	Κλινική Εργαστηριακή Γενετίστρια, Γενετική Σύμβουλος, Ερευνήτρια Β΄, ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος».	Α΄

Α/Α	Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα και φορέας	Εξάμηνο
95	Χατζηιωάννου	Σοφία	Καθηγήτρια Πυρηνικής Ιατρικής ΕΚΠΑ, Υπεύθυνη Ποζιτρονικής Τομογραφίας – ΙΙΒΕΑΑ.	Α΄
96	Χατζόπουλος	Κωνσταντίνος	Χειρουργός Μαστού, Αναπληρωτής Διευθυντής Δ΄ Κλινικής Μαστού, Νοσοκομείο «ΜΗΤΕΡΑ».	Α΄
97	Χρυσικός	Δημοσθένης	Επίκουρος Καθηγητής Χειρουργικής, Εργαστήριο Ανατομίας, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ.	Α΄
98	Ψυρρή	Αμάντα	Καθηγήτρια Παθολογίας–Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Διευθύντρια Β΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής, ΠΓΝ «Αττικόν».	Β΄

Υπεύθυνοι μαθημάτων και ενοτήτων

Για κάθε μάθημα ορίζεται υπεύθυνο μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής και για κάθε θεματική ενότητα υπεύθυνος διδάσκων ή διδάσκουσα, σύμφωνα με τα ωρολόγια προγράμματα του ακαδημαϊκού έτους 2026–2027.

Εξάμηνο	Μάθημα / Ενότητα	Ρόλος	Υπεύθυνος/η
Α΄	**1ο Μάθημα: Εισαγωγή στις Καλοήθεις και Κακοήθεις Παθήσεις του Μαστού**	**Υπεύθυνο μέλος ΣΕ**	**Νικόλαος Αρκαδόπουλος**
Α΄	1.1 Βασικές γνώσεις – Κληρονομικότητα – Έρευνα	Υπεύθυνος ενότητας	Αθανάσιος Κοτσίνας
Α΄	1.2 Επιδημιολογία – Πρόληψη – Κλινική Εξέταση	Υπεύθυνος ενότητας	Πέτρος Γρηγορόπουλος
Α΄	1.3 Καλοήθεις Παθήσεις του Μαστού	Υπεύθυνος ενότητας	Ιωάννης Γ. Κακλαμάνος
Α΄	1.4 Μάθημα συγγραφής επιστημονικής εργασίας	Υπεύθυνος ενότητας	Νικόλαος Μαχαίρας
Α΄	**2ο Μάθημα: Απεικόνιση στην Ογκολογία του Καρκίνου του Μαστού**	**Υπεύθυνο μέλος ΣΕ**	**Γεώργιος Ζωγράφος**
Α΄	2.1 Μαστογραφία	Υπεύθυνος ενότητας	Σπυρίδων Λαζάρου
Α΄	2.2 Υπερηχοτομογραφία	Υπεύθυνη ενότητας	Αθηνά Βούρτση
Α΄	2.3 Μαγνητική Τομογραφία – Συμπληρωματικές Απεικονιστικές Μέθοδοι	Υπεύθυνος ενότητας	Μιχαήλ Αγγελόπουλος
Α΄	**3ο Μάθημα: Διαδερμικές Βιοψίες – Ιστολογία Αλλοιώσεων του Μαστού**	**Υπεύθυνο μέλος ΣΕ**	**Κωνσταντίνος Δημητρακάκης**
Α΄	3.1 Διαδερμικές Βιοψίες	Υπεύθυνη ενότητας	Ελένη Ευφραιμίδου
Α΄	3.2 Ιστολογία Αλλοιώσεων του Μαστού	Υπεύθυνη ενότητας	Αφροδίτη Νόννη
Β΄	**1ο Μάθημα: Χειρουργική Θεραπεία του Καρκίνου του Μαστού**	**Υπεύθυνο μέλος ΣΕ**	**Νικόλαος Μιχαλόπουλος**
Β΄	1.1 Χειρουργική του Μαστού	Υπεύθυνη ενότητας	Βάνια Σταφυλά
Β΄	1.2 Χειρουργική της Μασχαλιαίας Κοιλότητας	Υπεύθυνος ενότητας	Δημήτριος Μαντάς
Β΄	1.3 Ογκοπλαστική Χειρουργική – Αποκατάσταση Μαστού μετά από Μαστεκτομή	Υπεύθυνος ενότητας	Νικόλαος Παπαδόπουλος

Εξάμηνο	Μάθημα / Ενότητα	Ρόλος	Υπεύθυνος/η
Β΄	1.4 Ειδικές Ομάδες Ασθενών	Υπεύθυνος ενότητας	Κωνσταντίνος Δημητρακάκης
Β΄	**2ο Μάθημα: Επικουρικές Θεραπείες στην Αντιμετώπιση του Καρκίνου του Μαστού**	**Υπεύθυνο μέλος ΣΕ**	**Φλώρα Ζαγουρή**
Β΄	2.1 Αρχές Ακτινοθεραπείας	Υπεύθυνος ενότητας	Βασίλειος Κουλουλίας
Β΄	2.2 Χημειοθεραπεία – Ορμονοθεραπεία στον Καρκίνο του Μαστού	Υπεύθυνος ενότητας	Ηλίας Κοττέας
Β΄	2.3 Στοχευμένες Θεραπείες – Ανοσοθεραπεία στον Καρκίνο του Μαστού	Υπεύθυνος ενότητας	Μιχαήλ Κοντός
Β΄	2.4 Ειδικά Θέματα στον Καρκίνο του Μαστού (Α΄ μέρος)	Υπεύθυνη ενότητας	Αμάντα Ψυρρή
Β΄	2.4 Ειδικά Θέματα στον Καρκίνο του Μαστού (Β΄ μέρος)	Υπεύθυνος ενότητας	Νικόλαος Αρκαδόπουλος

Παράρτημα Β – Ωρολόγιο Πρόγραμμα Α΄ και Β΄ εξαμήνου 2026–2027

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2026–2027

1ο Μάθημα: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΚΟΗΘΕΙΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ

Υπεύθυνο Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής: Νικόλαος Αρκαδόπουλος

1.1. Βασικές γνώσεις – Κληρονομικότητα – Έρευνα

ΣΑΒΒΑΤΟ 10.10.2026 | Υπεύθυνος Διδάσκων: Καθ. Αθανάσιος Κοτσίνας

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 09:40	Υποδοχή των νέων φοιτητών – Χαιρετισμός του Διευθυντή του Π.Μ.Σ.	**Νικόλαος Αρκαδόπουλος** Καθηγητής Χειρουργικής, Διευθυντής του Π.Μ.Σ.
09:40 – 10:20	Ανατομία και Φυσιολογία του Μαστού	**Δημοσθένης Χρυσικός** Επίκουρος Καθηγητής Χειρουργικής, Εργαστήριο Ανατομίας, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
10:20 – 10:30	*Διάλειμμα*	
10:30 – 11:50	Καρκινογένεση – Βιολογικοί Μηχανισμοί – Διήθηση & Μετάσταση	**Αθανάσιος Κοτσίνας** Καθηγητής, Εργαστήριο Ιστολογίας - Εμβρυολογίας, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
11:50 – 12:00	*Διάλειμμα*	
12:00 – 13:20	Εργαστηριακή Γενετική	**Αγάπη Κατάκη** Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό, Α΄ Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική, ΓΝ «Ιπποκράτειο»
13:20 – 13:50	*Διάλειμμα*	
13:50 – 15:10	Βασικές γνώσεις στην κλινική έρευνα στην Ογκολογία του μαστού	**Άλκηστις Μαρία Παπαθεοδωρίδη** Παθολόγος Ογκολόγος Αρεταίειο Νοσοκομείο
15:10 – 15:20	*Διάλειμμα*	
15:20 – 16:40	Συγγραφή ερευνητικής-διπλωματικής εργασίας	**Παναγής Λυκούδης** Επίκουρος Καθηγητής Χειρουργικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

1.2. Επιδημιολογία – Πρόληψη – Κλινική Εξέταση

ΣΑΒΒΑΤΟ 17.10.2026 | Υπεύθυνος Διδάσκων: Πέτρος Γρηγορόπουλος

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:20	Επιδημιολογικά και οικονομικά δεδομένα του καρκίνου μαστού – Πρωτογενής πρόληψη	**Ηλίας Κυριόπουλος** Επίκουρος Καθηγητής Οικονομικών της Υγείας Τμήμα Πολιτικής Υγείας, London School of Economics and Political Science (LSE)
10:20 – 10:30	*Διάλειμμα*	
10:30 – 11:50	Δευτερογενής πρόληψη – Προσυμπτωματικός έλεγχος γενικού πληθυσμού και ομάδων αυξημένου κινδύνου	**Ελένη Ζωγράφου** Ιατρός Βιολόγος, MD, BSc, MSc, PhD, Επιστημονικός Συνεργάτης, Θεραπευτική Κλινική ΕΚΠΑ, ΓΝΑ «Αλεξάνδρα»
11:50 – 12:00	*Διάλειμμα*	
12:00 – 13:20	Κληρονομικότητα καρκίνου του μαστού	**Φλωρεντία Φωστήρα** Κλινική Εργαστηριακή Γενετίστρια, Γενετική Σύμβουλος, Ερευνήτρια Β΄, ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος»
13:20 – 13:50	*Διάλειμμα*	
13:50 – 15:10	Λήψη ιστορικού – Παράγοντες κινδύνου – Κλινική εξέταση	**Παναγιώτης Καραθανάσης** Χειρουργός Μαστού, MD, MSc, PhD© Metropolitan Hospital
15:10 – 15:20	*Διάλειμμα*	
15:20 – 16:40	Αρχές Βιοστατιστικής στην Ιατρική Έρευνα	**Θεόδωρος Σεργεντάνης** Αναπληρωτής Καθηγητής Επιδημιολογίας – Μεθοδολογίας της Έρευνας Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

1.3. Καλοήθεις Παθήσεις του Μαστού

ΣΑΒΒΑΤΟ 24.10.2026 | Υπεύθυνος Διδάσκων: Ιωάννης Γ. Κακλαμάνος

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:20	Συγγενείς ανωμαλίες – Διαταραχές ανάπτυξης του μαστού	**Ευτυχία Παπαχατζοπούλου** Γυναικολόγος - Χειρουργός Μαστού, MSc, PhD, FEBS
10:20 – 10:30	*Διάλειμμα*	

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
10:30 – 11:50	Φλεγμονώδεις παθήσεις του μαστού	**Απόστολος Μητρούσιας** Επιμελητής Χειρουργικής, 251 ΓΝ Αεροπορίας, Χειρουργός Μαστού
11:50 – 12:00	*Διάλειμμα*	
12:00 – 13:20	Καλοήθεις αλλοιώσεις και νεοπλάσματα του μαστού	**Σπυρίδων Μαρινόπουλος** Γυναικολόγος - Χειρουργός Μαστού, Επιμελητής Α΄ ΕΣΥ, Α΄ Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική ΕΚΠΑ, ΓΝ «Αλεξάνδρα»
13:20 – 13:50	*Διάλειμμα*	
13:50 – 15:10	Διάγνωση και διαχείριση προκαρκινικών αλλοιώσεων του μαστού	**Αλεξάνδρα Μαρνέρη** Χειρουργός Μαστού Επιμελήτρια Β΄ Θεαγένειο Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης
15:10 – 15:20	*Διάλειμμα*	
15:20 – 16:40	Κλινικά σενάρια αντιμετώπισης καλοήθων παθήσεων μαστού	**Δημήτριος Νασίκας**, Χειρουργός Μαστού, MD, MBS, PhD, FACS, Αναπλ. Δ/ντής Γ΄ Κλινικής Μαστού, Metropolitan General

2ο Μάθημα: ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΣΤΗΝ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ

Υπεύθυνο Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής: Γεώργιος Ζωγράφος

2.1. Μαστογραφία

ΣΑΒΒΑΤΟ 31.10.2026 | Υπεύθυνος Διδάσκων: Επ. Καθ. Σπυρίδων Λαζάρου

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:20	Βασικές αρχές – Τεχνική μαστογραφίας – Ειδικές μαστογραφικές λήψεις	**Μαρία Αλαφάκη** Τεχνολόγος - Ακτινολόγος, Επιστημονική Συνεργάτης, Α΄ Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική ΕΚΠΑ, Μονάδα Μαστού ΓΝ «Ιπποκράτειο»
10:20 – 10:30	*Διάλειμμα*	
10:30 – 11:50	Ψηφιακή μαστογραφία – Ψηφιακή τομοσύνθεση – Κλινικά παραδείγματα	**Αγγελική Νικοπούλου** Ειδική Ακτινοδιαγνώστρια Μαστού
11:50 – 12:20	*Διάλειμμα*	
12:20 – 13:40	Τεχνητή νοημοσύνη στην απεικόνιση του μαστού	**Σπυρίδων Λαζάρου** Επίκουρος Καθηγητής Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Ακτινοδιαγνώστης Μαστού
13:40 – 13:50	*Διάλειμμα*	
13:50 – 15:10	Κλινικά παραδείγματα μαστογραφικά ορατών αλλοιώσεων μαστού	**Σπυρίδων Λαζάρου** Επίκουρος Καθηγητής Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Ακτινοδιαγνώστης Μαστού

2.2. Υπερηχοτομογραφία

ΣΑΒΒΑΤΟ 07.11.2026 | Υπεύθυνη Διδάσκουσα: Αθηνά Βούρτση

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:20	Βασικές αρχές υπερήχων – Υπερηχογραφικά ευρήματα στις παθήσεις του μαστού	**Κωνσταντίνος Συργιάννης** Ιατρός - Ακτινοδιαγνώστης, MD, PhD, EDBI, Διευθυντής Απεικονιστικού Τμήματος Μονάδας Μαστού, Metropolitan
10:20 – 10:30	*Διάλειμμα*	
10:30 – 11:50	Ελαστογραφία – Νεότεροι υπέρηχοι – Υπερηχογράφημα με σκιαγραφικό – 3D – ABUS	**Αθηνά Βούρτση** Επιστημονικά Υπεύθυνη ATHENA MEDICAL, Ιδρυτική Πρόεδρος Ε.Ε.Α.Μ.
11:50 – 12:20	*Διάλειμμα*	

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
12:20 – 13:40	Κλινικά παραδείγματα υπερηχογραφικά ορατών αλλοιώσεων μαστού	**Θωμάς Καρυκατζής** Ιατρός Ακτινολόγος – Ειδικός Ακτινοδιαγνώστης Μαστού
13:40 – 13:50	*Διάλειμμα*	
13:50 – 15:10	Η χρήση των υπερήχων από τον Χειρουργό περιεγχειρητικά – Video	Μαρία Ματιάτου Χειρουργός Μαστού, Επιμελήτρια Μονάδας Μαστού Metropolitan, Κλινική Επίκουρη Καθηγήτρια UNIC

2.3. Μαγνητική Τομογραφία – Συμπληρωματικές Απεικονιστικές Μέθοδοι

ΣΑΒΒΑΤΟ 12.12.2026 | Υπεύθυνος Διδάσκων: Μιχαήλ Αγγελόπουλος

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:20	Μαγνητική τομογραφία στη διάγνωση των παθήσεων του μαστού. Τεχνική, ενδείξεις – Κλινικά παραδείγματα	**Ευαγγελία Πανουργιά** Επίκουρη Καθηγήτρια Ακτινολογίας ΕΚΠΑ, 1ο Εργαστήριο Ακτινολογίας, Αρεταίειο Νοσοκομείο
10:20 – 10:30	*Διάλειμμα*	
10:30 – 11:50	Σπινθηρογράφημα στον καρκίνο του μαστού. Ενδείξεις – Κλινικά παραδείγματα	**Μιχάλης Σουβατζόγλου** Επίκουρος Καθηγητής Πυρηνικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Αρεταίειο Νοσοκομείο
11:50 – 12:20	*Διάλειμμα*	
12:20 – 13:40	PET-CT στον καρκίνο του μαστού. Ενδείξεις – Κλινικά παραδείγματα	**Σοφία Χατζηιωάννου** Καθηγήτρια Πυρηνικής Ιατρικής ΕΚΠΑ, Υπεύθυνη Ποζιτρονικής Τομογραφίας - ΙΙΒΕΑΑ
13:40 – 13:50	*Διάλειμμα*	
13:50 – 15:10	Κλινικά σενάρια απεικονιστικής διερεύνησης αλλοιώσεων μαστού	**Μιχαήλ Αγγελόπουλος** Ακτινοδιαγνώστης Μαστού, Κέντρο Απεικόνισης Μαστού και Γυναίκας, Αθήνα

1.4. Μάθημα συγγραφής επιστημονικής εργασίας

ΣΑΒΒΑΤΟ 19.12.2026 | Υπεύθυνος Διδάσκων: Επ. Καθ. Νικόλαος Μαχαίρας

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 11:10	Αναζήτηση και διαχείριση βιβλιογραφίας	**Μάξιμος Φρούντζας** Γενικός Χειρουργός, Α΄ Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική ΕΚΠΑ, ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»
11:10 – 11:20	*Διάλειμμα*	
11:20 – 12:20	Τύποι μελετών	**Δημήτριος Παπακωνσταντίνου** Ακαδημαϊκός Υπότροφος, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Γ΄ Χειρουργική Κλινική, «Αττικόν»
12:20 – 12:50	*Lunch Break*	
12:50 – 13:50	Συγγραφή περίληψης για συνέδριο/paper	**Νικόλαος Μαχαίρας** Επ. Καθηγητής Χειρουργικής, Β' Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική ΕΚΠΑ
13:50 – 14:00	*Διάλειμμα*	
14:00 – 15:00	Συγγραφή περίληψης για συνέδριο/paper	**Νικόλαος Μαχαίρας** Επ. Καθηγητής Χειρουργικής, Β' Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική ΕΚΠΑ
15:00 – 15:10	*Διάλειμμα*	
15:10 – 16:10	Βιοηθική – GDPR- Λογοκλοπή	**Παναγιώτης Κοκορόπουλος** Επ. Καθηγητής Χειρουργικής, Δ' Πανεπιστημιακή Χειρουργική Κλινική ΕΚΠΑ

3ο Μάθημα: ΔΙΑΔΕΡΜΙΚΕΣ ΒΙΟΨΙΕΣ – ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ ΑΛΛΟΙΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ

Υπεύθυνο Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής: Κωνσταντίνος Δημητρακάκης

3.1. Διαδερμικές Βιοψίες

ΣΑΒΒΑΤΟ 16.01.2027 | Υπεύθυνη Διδάσκουσα: Καθ. Ελένη Ευφραιμίδου

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:20	Βιοψία με λεπτή βελόνη (FNA) – Κυτταρολογική εκκρίματος θηλής – Εντυπώματα	**Αικατερίνη Πολίτη** Καθηγήτρια Κυτταρολογίας ΕΚΠΑ, Αρεταίειο Νοσοκομείο
10:20 – 10:30	*Διάλειμμα*	
10:30 – 11:50	Βιοψία με κόπτουσα βελόνη (Core biopsy) – Ενδείξεις, τεχνική	**Αριστοτέλης Μιχαλόπουλος** Ειδικός Ακτινοδιαγνώστης Μαστού, Digital Mamo
11:50 – 12:00	*Διάλειμμα*	
12:00 – 13:20	Στερεοτακτική βιοψία. Εφαρμογές, τεχνική	**Ειρήνη Γεωργίου** Ακτινοδιαγνώστρια Μαστού, Διευθύντρια, Επιστημονικά Υπεύθυνη Τμήματος Διαγνωστικής Μαστού, ΓΑΟΝΑ «Ο Άγιος Σάββας»
13:20 – 13:50	*Διάλειμμα*	
13:50 – 15:10	Εντοπισμός και σήμανση μαστογραφικών και υπερηχογραφικών αλλοιώσεων	**Κωνσταντίνος Χατζόπουλος** Χειρουργός Μαστού, Αναπληρωτής Διευθυντής Δ΄ Κλινικής Μαστού, Νοσοκομείο «ΜΗΤΕΡΑ»
15:10 – 15:20	*Διάλειμμα*	
15:20 – 16:40	Σήμανση αλλοίωσης μαστού και βιοψία υπό MRI	**Αρκάδιος Ρουσάκης** Διευθυντής Τμήματος Αξονικής και Μαγνητικής Τομογραφίας, Νοσοκομεία «Υγεία» και «Μητέρα»

3.2. Ιστολογία Αλλοιώσεων του Μαστού

ΣΑΒΒΑΤΟ 23.01.2027 | Υπεύθυνη Διδάσκουσα: Καθ. Αφροδίτη Νόννη

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:20	Προγνωστικοί δείκτες – Μοριακοί υπότυποι καρκίνου του μαστού. Κλινική σημασία	**Άγγελος Κούτρας** Καθηγητής Παθολογίας - Ογκολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Διευθυντής Ογκολογικού Τμήματος ΠΓΝ Πατρών
10:20 – 10:30	*Διάλειμμα*	

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
10:30 – 11:50	Προκαρκινικές βλάβες – In situ πορογενής καρκίνος (DCIS)	**Περικλής Φούκας** Καθηγητής, Β΄ Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, ΠΓΝ «ΑΤΤΙΚΟΝ»
11:50 – 12:20	*Διάλειμμα*	
12:20 – 13:40	Ιστολογικά χαρακτηριστικά και σταδιοποίηση του διηθητικού καρκίνου του μαστού	**Αφροδίτη Νόννη** Καθηγήτρια Παθολογικής Ανατομικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
13:40 – 13:50	*Διάλειμμα*	
13:50 – 15:10	Χειρισμός χειρουργικών παρασκευασμάτων (μαστού και μασχάλης)	**Ιωάννης Πατέρας** Επίκουρος Καθηγητής Παθολογοανατόμος, 2ο Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, ΠΓΝ «ΑΤΤΙΚΟΝ», ΕΚΠΑ

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2026–2027

1ο Μάθημα: ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ

Υπεύθυνο Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής: Νικόλαος Μιχαλόπουλος

1.1. Χειρουργική του Μαστού

ΣΑΒΒΑΤΟ 06.02.2027 | Υπεύθυνη Διδάσκουσα: Βάνια Σταφυλά

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:00	Επεμβάσεις διατήρησης του μαστού. Ογκεκτομή, Τεταρτεκτομή	**Γεωργία Παρασκευάκου** Χειρουργός Μαστού, Συνεργάτιδα Δ΄ Κλινικής Μαστού, ΜΗΤΕΡΑ
10:00 – 10:10	*Διάλειμμα*	
10:10 – 11:10	Είδη μαστεκτομών (απλή, με διατήρηση δέρματος, με διατήρηση θηλής, προφυλακτική)	**Βασίλειος Καλλές** Γενικός Χειρουργός – Χειρουργός Μαστού, Επιμελητής Α΄ Χειρουργικής Κλινικής, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών· Τμήμα Χειρουργικής Ογκολογίας και Μονάδα Μαστού, Mediterraneo Hospital
11:10 – 11:20	*Διάλειμμα*	
11:20 – 12:20	Νεότερες τεχνικές ελάχιστα επεμβατικής μαστεκτομής (ενδοσκοπική, ρομποτική)	**Ιωάννης Παπαπαναγιώτου** Επίκουρος Καθηγητής ΕΚΠΑ, Γυναικολόγος – Χειρουργός Μαστού, Νοσοκομείο «Αλεξάνδρα»· συνεργάτης ΙΑΣΩ
12:20 – 12:50	*Διάλειμμα*	
12:50 – 13:50	Χειρουργική αντιμετώπιση του in situ πορογενούς καρκίνου (DCIS)	**Φιορίτα Πουλακάκη** Χειρουργός Μαστού, Διευθύντρια Κλινικής Μαστού, Ιατρικό Κέντρο Αθηνών
13:50 – 14:00	*Διάλειμμα*	

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
14:00 – 15:00	Μεσεγχυματικοί όγκοι μαστού – Νόσος Paget θηλής μαστού. Διάγνωση και θεραπεία	**Νικόλαος Βάσσος** Γενικός Χειρουργός – Χειρουργός Ογκολόγος, Καθηγητής Χειρουργικής Πανεπιστημίου Χαϊδελβέργης και Χειρουργικής Ογκολογίας Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, Διευθυντής Κλινικής Χειρουργικής Ογκολογίας, Ιατρικό Κέντρο Αθηνών
15:00 – 15:10	*Διάλειμμα*	
15:10 – 16:10	Κλινικά σενάρια στη χειρουργική του μαστού	**Γεώργιος Μεταξάς** Χειρουργός Μαστού, Συντονιστής Διευθυντής Χειρουργικού Τμήματος, ΓΝΜΑ «Έλενα Βενιζέλου»

1.2. Χειρουργική της Μασχαλιαίας Κοιλότητας

ΣΑΒΒΑΤΟ 13.02.2027 | Υπεύθυνος Διδάσκων: Καθ. Δημήτριος Μαντάς

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:00	Λεμφαδενικός καθαρισμός μασχάλης. Ενδείξεις, τεχνικές	**Κωνσταντίνος Σεραφειμίδης** Consultant Breast and Oncoplastic Surgeon, Singleton Hospital, Swansea Bay University Health Board, Ουαλία, Ηνωμένο Βασίλειο
10:00 – 10:10	*Διάλειμμα*	
10:10 – 11:10	Βιοψία λεμφαδένα φρουρού. Ενδείξεις, τεχνικές	**Ανδρέας Καρακατσάνης** Associate Professor / Reader in Breast Surgery, Πανεπιστήμιο Ουψάλας, Senior Consultant Breast Surgeon, Τμήμα Χειρουργικής, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ουψάλας, Σουηδία
11:10 – 11:20	*Διάλειμμα*	
11:20 – 12:20	Χειρουργική μαστού και μασχάλης μετά από προεγχειρητική χημειοθεραπεία	**Μάριος Τασουλής** Consultant Oncoplastic Breast Surgeon, The Royal Marsden NHS Foundation Trust, Honorary Clinical Senior Lecturer, The Institute of Cancer Research, Λονδίνο

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
12:20 – 12:50	*Διάλειμμα*	
12:50 – 13:50	Λεμφοίδημα μαστού. Αίτια – αντιμετώπιση	**Ευάγγελος Δημακάκος** Παθολόγος–Αγγειολόγος, Υπεύθυνος Αγγειολογικού Ιατρείου Γ΄ Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής, Νοσοκομείο «Η Σωτηρία», Διευθυντής Κέντρου Πρόληψης, Διάγνωσης και Θεραπείας Λεμφοιδήματος, Metropolitan Hospital
13:50 – 14:00	*Διάλειμμα*	
14:00 – 15:00	Μικροαγγειακές επιλογές για την αντιμετώπιση λεμφοιδήματος	**Νικόλαος Παπαδόπουλος** Καθηγητής Πλαστικής Χειρουργικής ΕΚΠΑ, Επιστημονικά Υπεύθυνος Τμήματος Πλαστικής Χειρουργικής, Ευγενίδειο Θεραπευτήριο ΕΚΠΑ
15:00 – 15:10	*Διάλειμμα*	
15:10 – 16:10	Κλινικά σενάρια στη χειρουργική της μασχάλης	**Σοφοκλής Λανίτης** Γενικός Χειρουργός – Χειρουργός Μαστού, Διευθυντής Β΄ Χειρουργικής Κλινικής, ΓΝΑ «Κοργιαλένειο–Μπενάκειο ΕΕΣ»

1.3. Ογκοπλαστική Χειρουργική – Αποκατάσταση Μαστού μετά από Μαστεκτομή

ΣΑΒΒΑΤΟ 20.02.2027 | Υπεύθυνος Διδάσκων: Καθ. Νικόλαος Παπαδόπουλος

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:00	Ογκοπλαστικές τεχνικές – Κλινικά περιστατικά	**Βασίλειος Καρυδάκης** Consultant Breast and Oncoplastic Surgeon, Medway NHS Foundation Trust, Kent, Ηνωμένο Βασίλειο
10:00 – 10:10	*Διάλειμμα*	
10:10 – 11:10	Τοπικοί κρημνοί στην αποκατάσταση ελλειμμάτων μετά ογκεκτομή – Κλινικά περιστατικά	**Θεόδωρος Κοντούλης** Ειδικός Χειρουργός Μαστού, Κέντρα Μαστού κλινικών «Γένεσις» και «Άγιος Λουκάς», Θεσσαλονίκη
11:10 – 11:20	*Διάλειμμα*	

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
11:20 – 12:20	Αποκατάσταση μαστού μετά από μαστεκτομή με χρήση ενθεμάτων – Βασικές αρχές και τεχνικές – Πλέγματα και ενθέματα – Κλινικά παραδείγματα	**Γεωργία-Αλεξάνδρα Σπυροπούλου** Καθηγήτρια Πλαστικής Χειρουργικής ΑΠΘ, Κλινική Πλαστικής Χειρουργικής, Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου»
12:20 – 12:50	*Διάλειμμα*	
12:50 – 13:50	Αποκατάσταση μαστού μετά από μαστεκτομή με χρήση κρημνών – Κλινικά περιστατικά	**Νικόλαος Λυμπερόπουλος** Πλαστικός και Επανορθωτικός Χειρουργός, Διευθυντής Β΄ Κλινικής Πλαστικής Επανορθωτικής Χειρουργικής–Μικροχειρουργικής, ΙΑΣΩ· Consultant, Mid Yorkshire Teaching Hospitals, Honorary Professor, University of Bradford, Honorary Senior Lecturer, University of Leeds
13:50 – 14:00	*Διάλειμμα*	
14:00 – 15:00	Αποκατάσταση μαστού με μεταφορά λίπους	**Νικόλαος Παπαδόπουλος** Καθηγητής Πλαστικής Χειρουργικής ΕΚΠΑ, Επιστημονικά Υπεύθυνος Τμήματος Πλαστικής Χειρουργικής, Ευγενίδειο Θεραπευτήριο ΕΚΠΑ
15:00 – 15:10	*Διάλειμμα*	
15:10 – 16:10	Επιπλοκές στην αποκατάσταση του μαστού – Αντιμετώπιση	**Γεώργιος Ζαμπάκος** Πλαστικός Χειρουργός, Συνεργάτης Δ΄ Κλινικής Μαστού, ΜΗΤΕΡΑ· συνεργασία και με Metropolitan General

1.4. Ειδικές Ομάδες Ασθενών

ΣΑΒΒΑΤΟ 27.02.2027 | Υπεύθυνος Διδάσκων: Καθ. Κωνσταντίνος Δημητρακάκης

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:05	Παθήσεις μαστού σε νέες γυναίκες – Διατήρηση γονιμότητας	**Θεόδωρος Καλαμπόκας** Αναπληρωτής Καθηγητής Μαιευτικής–Γυναικολογίας ΕΚΠΑ, Β΄ Μαιευτική–Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο «Αρεταίειο»

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
10:05 – 10:15	*Διάλειμμα*	
10:15 – 11:20	Καρκίνος μαστού στην κύηση	**Φλώρα Ζαγουρή** Καθηγήτρια Παθολογίας–Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Θεραπευτική Κλινική, ΓΝΑ «Αλεξάνδρα»
11:20 – 11:30	*Διάλειμμα*	
11:30 – 12:35	Καρκίνος μαστού σε ηλικιωμένες ασθενείς	**Ιωάννης Μπούτας** Επίκουρος Καθηγητής Μαιευτικής–Γυναικολογίας και Χειρουργικής Μαστού, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης
12:35 – 13:05	*Διάλειμμα*	
13:05 – 14:10	Παθήσεις μαστού στον άνδρα	**Ελευθερία Β. Ιγνατιάδου** Χειρουργός Μαστού, Διευθύντρια Δ΄ Χειρουργικής Κλινικής Μαστού, Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν»
14:10 – 14:20	*Διάλειμμα*	
14:20 – 15:25	Κλινικά περιστατικά αντιμετώπισης ειδικών ομάδων	**Αννέζα Γιάλλουρου** Επίκουρη Καθηγήτρια Χειρουργικής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κύπρου, Υπεύθυνη Εξειδικευμένου Κέντρου Μαστού, Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας

2ο Μάθημα: ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ

Υπεύθυνο Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής: Φλώρα Ζαγουρή

2.1. Αρχές Ακτινοθεραπείας

ΣΑΒΒΑΤΟ 06.03.2027 | Υπεύθυνος Διδάσκων: Καθ. Βασίλειος Κουλουλίας

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:00	Βασικές αρχές – Μηχανισμός δράσης της ακτινοθεραπείας	**Βασίλειος Κουλουλίας** Καθηγητής Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Υπεύθυνος Μονάδας Ακτινοθεραπείας, ΠΓΝ «Αττικόν»
10:00 – 10:10	*Διάλειμμα*	

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
10:10 – 11:10	Εξωτερική ακτινοθεραπεία – Σύγχρονες τεχνικές – Ενδοκοιλοτική	**Ζωή Λιακούλη** Ακτινοθεραπεύτρια–Ογκολόγος, Νοσοκομείο «Αρεταίειο», Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
11:10 – 11:20	*Διάλειμμα*	
11:20 – 12:20	Διεγχειρητική ακτινοθεραπεία	**Μαρίνος Μεταξάς** Εμπειρογνώμων Ακτινοφυσικός, ΕΛΕ Α' Βαθμίδας, Κέντρο Κλινικής και Πειραματικής Χειρουργικής και Μεταφραστικής Έρευνας, Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ)
12:20 – 12:50	*Διάλειμμα*	
12:50 – 13:50	Επιπλοκές ακτινοθεραπείας και αντιμετώπιση	**Ανδρομάχη Κουγιουμτζοπούλου** Ακτινοθεραπεύτρια–Ογκολόγος, Μονάδα Ακτινοθεραπείας, Β΄ Εργαστήριο Ακτινολογίας ΕΚΠΑ, ΠΓΝ «Αττικόν»
13:50 – 14:00	*Διάλειμμα*	
14:00 – 15:00	Ακτινοθεραπεία και αποκατάσταση μαστού	**Ιωάννης Γεωργακόπουλος** Αναπληρωτής Καθηγητής Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Ακτινοθεραπευτής–Ογκολόγος, Νοσοκομείο «Αρεταίειο»
15:00 – 15:10	*Διάλειμμα*	
15:10 – 16:10	Κλινικές ενδείξεις ακτινοθεραπείας. Κατευθυντήριες οδηγίες	**Άννα Ζυγογιάννη** Καθηγήτρια Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Εργαστήριο Κλινικής Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας, ΠΓΝ «Αττικόν»

2.2. Χημειοθεραπεία – Ορμονοθεραπεία στον Καρκίνο του Μαστού

ΣΑΒΒΑΤΟ 03.04.2027 | Υπεύθυνος Διδάσκων: Καθ. Ηλίας Κοττέας

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:05	Γενικές αρχές χημειοθεραπείας και είδη χημειοθεραπευτικών φαρμάκων στον καρκίνο του μαστού	**Αναστάσιος Κυριαζόγλου** Επίκουρος Καθηγητής Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Παθολόγος–Ογκολόγος, Β΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, ΠΓΝ «Αττικόν»
10:05 – 10:15	*Διάλειμμα*	
10:15 – 11:20	Προεγχειρητική χημειοθεραπεία στον καρκίνο του μαστού	**Μαρία Σκόνδρα** Παθολόγος–Ογκολόγος, Συνεργάτιδα Γ΄ Ογκολογικής Κλινικής ΙΑΣΩ· συνεργασίες με κλινικές ΡΕΑ και «Λευκός Σταυρός»
11:20 – 11:30	*Διάλειμμα*	
11:30 – 12:35	Γονιδιακές υπογραφές στον καρκίνο του μαστού	**Χρήστος Εμμανουηλίδης** Παθολόγος–Ογκολόγος, πρώην Αναπληρωτής Καθηγητής UCLA, Ιατρικό Διαβαλκανικό Θεσσαλονίκης
12:35 – 13:05	*Διάλειμμα*	
13:05 – 14:10	Ορμονικές θεραπείες στον καρκίνο του μαστού	**Ευθυμία Σκαφίδα** Παθολόγος–Ογκολόγος, Επιμελήτρια Α΄ Ογκολογικής Κλινικής, ΙΑΣΩ Γενική Κλινική
14:10 – 14:20	*Διάλειμμα*	
14:20 – 15:25	Ανεπιθύμητες ενέργειες χημειοθεραπείας – ανοσοθεραπείας και στοχευμένων θεραπειών και τρόποι αντιμετώπισης	**Παναγιώτα Οικονομοπούλου** Επίκουρη Καθηγήτρια Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Παθολόγος–Ογκολόγος, Β΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, ΠΓΝ «Αττικόν»
15:25 – 15:35	*Διάλειμμα*	
15:35 – 16:40	Ανεπιθύμητες ενέργειες ορμονοθεραπείας και τρόποι αντιμετώπισης	**Δημοσθένης Σιούτης** Μαιευτήρας – Χειρουργός Γυναικολόγος, MD, MSc, PhD

2.3. Στοχευμένες Θεραπείες – Ανοσοθεραπεία στον Καρκίνο του Μαστού

ΣΑΒΒΑΤΟ 10.04.2027 | Υπεύθυνος Διδάσκων: Καθ. Μιχαήλ Κοντός

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:05	Στοχευμένες θεραπείες στον καρκίνο του μαστού – αντι-HER2	**Ιωάννης Κωτσαντής** Επίκουρος Καθηγητής Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Παθολόγος–Ογκολόγος, Β΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, ΠΓΝ «Αττικόν»
10:05 – 10:15	*Διάλειμμα*	
10:15 – 11:20	CDK 4/6 αναστολείς στον καρκίνο του μαστού	**Μιχάλης Λιόντος** Αναπληρωτής Καθηγητής Ογκολογίας ΕΚΠΑ, Παθολόγος–Ογκολόγος, Ογκολογική Μονάδα Θεραπευτικής Κλινικής, ΓΝΑ «Αλεξάνδρα»
11:20 – 11:30	*Διάλειμμα*	
11:30 – 12:35	PARP αναστολείς: Νεότερες ενδείξεις	**Βασιλική Μιχαλάκη** Παθολόγος–Ογκολόγος, μέλος ΕΔΙΠ Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Β΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο «Αρεταίειο»
12:35 – 13:05	*Διάλειμμα*	
13:05 – 14:10	Ανοσοθεραπεία στον καρκίνο του μαστού	**Δημήτριος Τρυφωνόπουλος** Παθολόγος–Ογκολόγος, Επιστημονικά Υπεύθυνος – Διευθυντής Β΄ Παθολογικού Ογκολογικού Τμήματος, ΓΑΟΝΑ «Ο Άγιος Σάββας»
14:10 – 14:20	*Διάλειμμα*	
14:20 – 15:25	Ογκολογική παρακολούθηση (follow up) ασθενών με καρκίνο μαστού	**Μαρία Θεοχάρη** Παθολόγος–Ογκολόγος, Συντονίστρια Διευθύντρια Ογκολογικής Μονάδας ΕΣΥ, ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»

2.4. Ειδικά Θέματα στον Καρκίνο του Μαστού (Α΄ μέρος)

ΣΑΒΒΑΤΟ 17.04.2027 | Υπεύθυνη Διδάσκουσα: Καθ. Αμάντα Ψυρρή

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:00	Αναισθησιολογία στη Χειρουργική του μαστού – Διαχείριση του πόνου σε ασθενείς με καρκίνο μαστού	**Κωνσταντίνος Καλημέρης** Αναπληρωτής Καθηγητής Αναισθησιολογίας ΕΚΠΑ, Β΄ Πανεπιστημιακή Κλινική Αναισθησιολογίας, ΠΓΝ «Αττικόν»

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
10:00 – 10:10	*Διάλειμμα*	
10:10 – 11:10	Ο ρόλος του τρόπου ζωής στον καρκίνο μαστού – Μακροχρόνια υποστήριξη ασθενών – Survivorship Clinic	**Καλλιόπη Καλαϊτζή** Ιατρός Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης, Επιστημονικά Υπεύθυνη Ιατρείου Ιατρικής Τρόπου Ζωής, Ευρωκλινική Αθηνών, Ακαδημαϊκή Υπότροφος Β΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής / Μονάδας Έρευνας Ογκολογικής Κλινικής ΕΚΠΑ, ΠΓΝ «Αττικόν»
11:10 – 11:20	*Διάλειμμα*	
11:20 – 12:20	Ψυχολογική υποστήριξη του ασθενούς με καρκίνο μαστού	**Κωνσταντίνος Κοντοάγγελος** Καθηγητής Ψυχιατρικής ΕΚΠΑ, Α΄ Ψυχιατρική Κλινική, «Αιγινήτειο» Νοσοκομείο
12:20 – 12:50	*Διάλειμμα*	
12:50 – 13:50	Η νοσηλευτική στην πρόληψη και αντιμετώπιση των επιπλοκών από τις θεραπείες του καρκίνου του μαστού	**Στυλιανός Κατσαραγάκης** Αναπληρωτής Καθηγητής Ανακουφιστικής Φροντίδας, Τμήμα Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ, Διευθυντής Εργαστηρίου Ανάπτυξης και Βελτίωσης Συστημάτων Νοσηλευτικής Φροντίδας

2.4. Ειδικά Θέματα στον Καρκίνο του Μαστού (Β΄ μέρος)

ΣΑΒΒΑΤΟ 08.05.2027 | Υπεύθυνος Διδάσκων: Καθ. Νικόλαος Αρκαδόπουλος

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
09:00 – 10:00	Δυνατότητες περαιτέρω εκπαίδευσης – εξειδίκευσης στις Παθήσεις του Μαστού	**Νικόλαος Αρκαδόπουλος** Καθηγητής Χειρουργικής ΕΚΠΑ
10:00 – 10:10	*Διάλειμμα*	
10:10 – 11:10	Ο ρόλος των οργανωμένων Μονάδων Μαστού	**Βασίλειος Βενιζέλος** Χειρουργός Μαστού, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Λευκωσίας (UNIC), Διευθυντής Πιστοποιημένης Μονάδας Μαστού, Metropolitan Hospital
11:10 – 11:20	*Διάλειμμα*	

Ώρα	Διάλεξη	Διδάσκων
11:20 – 12:20	Ο ρόλος του Ογκολογικού Συμβουλίου στη διαχείριση των ασθενών με καρκίνο μαστού	**Γρηγόριος Ξεπαπαδάκης** Χειρουργός Μαστού, Διευθυντής Β΄ Κλινικής Μαστού, ΙΑΣΩ
12:20 – 12:50	*Διάλειμμα*	
12:50 – 13:50	Το μέλλον στην Ογκολογία του μαστού	**Βασίλειος Μπαρμπούνης** Παθολόγος–Ογκολόγος, Διευθυντής Ε΄ Ογκολογικής Κλινικής, ΙΑΣΩ Γενική Κλινική
13:50 – 14:00	*Διάλειμμα*	
14:00 – 14:45	Η σημασία της εκπαίδευσης στις παθήσεις του μαστού από τη σκοπιά της ασθενούς	**Γεώργιος Καπετανάκης** Πρόεδρος της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου (ΕΛΛΟΚ), Εκπρόσωπος Ασθενών

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ

2026 | 2027